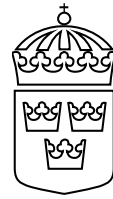

Regeringens skrivelse

2022/23:51

Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker 2021 och 2022

Skr.
2022/23:51

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 26 januari 2023

Ulf Kristersson

Elisabeth Svantesson
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen verksamheten under 2021 och 2022 i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, Europeiska investeringsbanken, Internationella valutafonden, Nordiska investeringsbanken och Världsbanksgruppen.

I skrivelsen redogörs för den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen, med fokus på Sverige och euroområdet. Skrivelsen behandlar de internationella finansiella institutionernas insatser för att främja finansiell och monetär stabilitet och institutionernas resurssituation. Vidare behandlas institutionernas arbete med miljö, klimat, energi och jämställdhet, styrnings- och inflytandefrågor, samt viktiga framtida frågor i institutionerna.

Innehållsförteckning

1	Skrivelsens bakgrund och fokus	3
2	Den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen	4
3	IMF:s bedömning av det ekonomiska läget i Sverige och i euroområdet.....	6
4	Policy- och analysarbete för finansiell och monetär stabilitet	7
5	Institutionernas finansiella insatser och resurssituation	9
5.1	Institutionernas finansiella insatser	9
5.2	Institutionernas resurssituation	13
5.3	Förändringar i institutionernas låneramverk.....	15
6	Miljö-, klimat- och energifrågor	18
7	Jämställdhet.....	20
8	Institutionernas bidrag till ett finansiellt system för hållbar utveckling	23
9	Inflytande och effektiv styrning.....	25
10	Viktiga framtida frågor i institutionerna	28
Bilaga	Beskrivning av de internationella finansiella institutioner som behandlas i skrivelsen	31
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2023	53

Riksdagen har i ett tillkännagivande anfört att det finns behov av en regelbunden skrivelse i vilken regeringen redovisar arbetet med frågor som rör finansiell och monetär stabilitet inom Internationella valutafonden (IMF) och andra internationella finansiella institutioner (bet. 2016/17:FiU22, punkt 1, rskr. 2016/17:186).

Regeringen har i tidigare skrivelser redovisat verksamheten i de internationella finansiella institutionerna för 2003, 2004 och 2008–2015 (skr. 2004/05:54, skr. 2009/10:153, skr. 2011/12:154, skr. 2013/14:139 och skr. 2015/16:145). Från och med 2018 redogör regeringen vartannat år för arbetet inom IMF (skr. 2017/18:52, skr. 2019/20:66 och skr. 2021/22:87) och vartannat år för arbetet inom såväl IMF som andra internationella finansiella institutioner (skr. 2018/19:35 och skr. 2020/21:76).

Regeringen har även i andra sammanhang lämnat information till riksdagen på det aktuella området, bl.a. i samband med IMF:s och Världsbanksgruppens vår- och årsmöten.

Vidare har regeringen i skrivelsen Resultatskrivelse om utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd genom multilaterala organisationer gett en samlad redovisning av resultat och svenskt arbete i multilaterala organisationer, som är aktiva inom internationellt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd, och som finansieras inom biståndsramen (skr. 2019/20:91 och skr. 2021/22:236).

I denna skrivelse redovisar regeringen verksamheten 2021 och 2022 i IMF samt i de internationella finansiella institutioner där Sveriges finansminister är guvernör: Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD), Europeiska investeringsbanken (EIB), Nordiska investeringsbanken (NIB) samt Världsbanksgruppen, bestående av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD), Internationella utvecklingsfonden (IDA), Internationella finansieringsbolaget (IFC) och Multilaterala investeringsgarantiorganet (MIGA). Redogörelsen för Världsbanksgruppens verksamhet är i denna skrivelse i huvudsak inriktad på den del av institutionernas arbete som bidrar till finansiell stabilitet. Information om det bredare arbetet inom Världsbanksgruppen, framför allt inom IDA, finns i den ovan nämnda skrivelsen om utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. I Världsbanksgruppen ingår även Internationella centralorganet för bilägandet av investeringstvister (ICSID), vars verksamhet inte redovisas i denna skrivelse.

I enlighet med det ovan nämnda tillkännagivandet behandlar skrivelsen institutionernas arbete med frågor som rör finansiell och monetär stabilitet, övervakning och analys av den ekonomiska utvecklingen, institutionernas finansiella insatser och resurssituation, nya låneformer och låneramverk samt ägarnas inflytande i och styrningen av institutionerna. I skrivelsen redogörs för frågor och insatser som har varit av särskild vikt för institutionerna under redovisningsperioden, samt institutionernas verksamhet med koppling till riksdagens mål för finansmarknadsområdet (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118). Verksamheten i Europarådets utvecklingsbank (CEB) redovisas i regeringens

skrivelser till riksdagen om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté (skr. 2019/20:34 och skr. 2020/21:106).

Intuitionernas arbete under 2022 har till stor del påverkats av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och dess ekonomiska effekter. I skrivelsen redogörs därför för institutionernas arbete med anledning av detta.

I alla institutioner förutom NIB ingår Sverige i en valkrets med andra länder som representeras av en gemensam styrelserepresentant. I EIB ingår Sverige i en valkrets, men varje land har även en egen styrelserepresentant.

I *bilagan* till skrivelsen finns en beskrivning av institutionernas verksamhet, styrningsstruktur, ramverk för insatser, institutionsspecifika frågor, finansiell information och Sveriges roll i respektive institution.

Faktauppgifterna i skrivelsen har hämtats från respektive institutions offentliga redovisningar och rapporter eller genom direktkontakt med institutionen. De belopp som anges i skrivelsen utgår från Riksbankens växelkurser den 30 december 2022 för US-dollar och euro, och den 3 januari 2023 för särskilda dragningsrätter (SDR).

2 Den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen

I skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden 2021 redogjordes för den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen under 2021, och i detta avsnitt behandlas därför framför allt utvecklingen 2022 och prognoser för 2023. Informationen om det ekonomiska läget bygger i huvudsak på IMF:s rapporter World Economic Outlook och Global Financial Stability Report från oktober 2022.

Efter en stark återhämtning 2021 drabbades världsekonomin av en rad utmaningar 2022. Bland annat bidrog Rysslands invasion av Ukraina, en hög inflation och nya utbrott av sjukdomen covid-19 i Kina till att den ekonomiska utvecklingen dämpades. IMF har till följd av detta reviderat sina tillväxtprognoser. I sin prognos från oktober 2022 bedömde institutionen att tillväxten i global BNP skulle uppgå till 3,2 procent 2022 och 2,7 procent 2023, vilket var betydligt lägre än enligt prognosen från januari 2022 (se tabell 1). Händelseutvecklingen bedömdes ha varaktiga effekter på världsekonomin, och global BNP 2026 förväntades bli 3,0 procent lägre än vad som bedömdes i prognosen från januari 2022.

Tillväxten i de avancerade ekonomierna antogs dämpas kraftigt under 2023, till följd av en fortsatt hög inflation, höjda styrräntor och stor osäkerhet, och väntades därmed bidra till den globala avmattningen. Inflationen, som under 2022 var den högsta sedan 1982 i de avancerade ekonomierna, bedömdes mattas av under 2023, men väntades fortsatt ligga över inflationsmålen.

Utvecklingen i USA präglades 2022 av hög inflation, med höjda räntor som följd. Hushållens köpkraft minskade och efterfrågan dämpades, samtidigt som investeringar minskade. Tillväxten i USA väntades bli svag under både 2022 och 2023.

Euroområdet klarade sig bättre än USA första halvåret 2022, delvis på grund av en stark återhämtning inom turismen i södra Europa. Den förväntade avmattningen 2023 bedöms dock bli tydligare i euroområdet, till följd av brist på energi, hög inflation och svag efterfrågan från omvärlden. Europeiska ekonomier som varit starkt beroende av handel med Ryssland, och rysk gas i synnerhet, är särskilt utsatta och i vissa länder väntades tillväxten bli negativ 2023.

Under 2022 genomfördes omfattande nedstängningar i Kina, med hänvisning till spridningen av covid-19, vilket i sin tur ledde till en minskad ekonomisk aktivitet. Detta bidrog, tillsammans med en allt svagare fastighetssektor, till att Kina 2022 bedömdes ha den lägsta tillväxten på mer än 40 år, med undantag från 2020. Tillväxten väntades öka något, men vara fortsatt relativt låg 2023.

Tillväxten i tillväxt- och utvecklingsekonomier bedömdes inte sakta in lika mycket som i avancerade ekonomier, utan väntades uppgå till 3,7 procent 2022 och 2023. Detta innebär en tydlig inbromsning jämfört med 2021. Den svaga utvecklingen kan förklaras av stramare finansiella förutsättningar globalt. Dock skiljer sig prognoserna åt inom gruppen på grund av skillnader i exponering för lokala händelseutvecklingar, så som energibristen i Europa och nedstängningar på grund av spridningen av covid-19 i Kina.

Tabell 1 Prognoser för BNP-tillväxt

Procent

	2022	2023
Världen	3,2 (4,4)	2,7 (3,8)
USA	1,6 (4,0)	1,0 (2,6)
Euroområdet	3,1 (3,9)	0,5 (2,5)
Kina	3,2 (4,8)	4,4 (5,2)
Avancerade ekonomier	2,4 (3,9)	1,1 (2,6)
Tillväxt- och utvecklingsekonomier	3,7 (4,8)	3,7 (4,7)

Anm.: Prognos från januari 2022 anges inom parentes.

Källa: Internationella valutafonden januari och oktober 2022.

IMF bedömde att tillväxtprognoserna var mycket osäkra. Faktorer som kan komma att påverka utfallet är bl.a. inflationstakten och penningpolitikens genomslagskraft, påverkan av en stärkt US-dollar, ohållbara skuldsituationer i sårbara låginkomstländer och ytterligare begränsningar av gästförelsen till Europa.

Vidare bedömde IMF att riskerna för den globala finansiella stabiliteten hade ökat sedan våren 2022, på grund av förhöjd volatilitet på finansiella marknader och breda nedgångar i tillgångspriser på bl.a. aktier och företagsobligationer. Stora företag visade under 2022 tecken på svagare resultat, med lägre vinstmarginaler och fler vinstvarningar. Fastighets- och bostadsmarknaderna riskerar att drabbas av stramare finansiella förutsättningar, vilket kan medföra spridningseffekter till banker. Överlag är bankerna dock relativt motståndskraftiga, med höga kapitalnivåer och stora likviditetsbuffertar. IMF framhöll vikten av att centralbanker agerar för att minska inflationen och bibehålla tilltron till inflationsmålen.

3 IMF:s bedömning av det ekonomiska läget i Sverige och i euroområdet

Beskrivningen av IMF:s bedömningar av det ekonomiska läget i Sverige och euroområdet i denna skrivelse baseras framförallt på IMF:s rapporter World Economic Outlook och Fiscal Monitor från oktober 2022.

IMF bedömde i rapporterna att tillväxten i euroområdet skulle uppgå till 3,1 procent 2022, och till 0,5 procent 2023 (se tabell 1). Arbetslösheten väntades sjunka med 0,9 procentenheter till 6,8 procent 2022, och uppgå till 7,0 procent 2023. Inflationen bedömdes vara hög i euroområdet 2022 till följd av höga energipriser, som i sin tur förväntades orsaka stigande priser, på bl.a. livsmedel. Även produktions- och distributionsstörningar samt en högre efterfrågan bedömdes påverka inflationen. IMF bedömde att inflationen i euroområdet, mätt med ett harmoniserat konsumentprisindex (HIKP), skulle uppgå till 8,3 procent 2022 och till 5,7 procent 2023. IMF bedömde vidare att inflationen i Sverige mätt med HIKP skulle öka till 7,2 procent 2022, och att den skulle uppgå till 8,4 procent 2023. Detta var lägre än regeringens prognos för HIKP-inflationen i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.2) för 2022 (8,2 procent), men högre än prognosen för 2023 (5,2 procent).

IMF bedömde att Sveriges BNP skulle växa med 2,6 procent 2022, vilket var i linje med regeringens bedömning i budgetpropositionen för 2023. För 2023 bedömde IMF att BNP skulle sjunka med 0,1 procent, vilket var något mindre än enligt regeringens prognos, enligt vilken BNP bedömdes sjunka med 0,4 procent.

IMF bedömde att arbetslösheten i Sverige skulle sjunka till 7,6 procent 2022, vilket var något högre än enligt regeringens prognos i budgetpropositionen för 2023 (7,4 procent). IMF räknar med att arbetslösheten fortsätter sjunka under 2023 till 7,4 procent, vilket är något lägre än regeringens bedömning (7,7 procent).

IMF räknade med en förstärkning av Sveriges offentliga finanser för 2022 och en försvagning under 2023. År 2022 förväntades det finansiella sparandet uppgå till 0,1 procent av BNP, följt av en minskning på 0,4 procent för 2023. Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2023 att det finansiella sparandet, som andela av BNP, skulle uppgå till 0,6 procent 2022 och till 0,2 procent 2023.

IMF:s prognos för den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld var högre än regeringens beräkningar för både 2022 och 2023. IMF förväntade sig att bruttoskulden skulle uppgå till 33,5 och 31,2 procent av BNP för 2022 respektive 2023. Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2023 att bruttoskulden skulle uppgå till 31,8 och 29,4 procent av BNP för 2022 respektive 2023.

4 Policy- och analysarbete för finansiell och monetär stabilitet

Skr. 2022/23:51

Internationella finansiella institutioners arbete för finansiell och monetär stabilitet

De internationella finansiella institutionernas insatser bidrar till att stärka den finansiella stabiliteten. Institutionernas arbete för finansiell och monetär stabilitet bidrar till genomförandet av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030, i synnerhet mål 17 om genomförande och globalt partnerskap samt mål 8 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Bland de internationella finansiella institutioner som redogörs för i denna skrivelse är IMF den institution som har störst fokus på åtgärder som främjar finansiell och monetär stabilitet. Med sina 190 medlemsländer, finansiella stöd till länder med betalningsbalansproblem, sin globala ekonomiska övervakning och tekniska assistans, är IMF en central institution för att förebygga finansiella kriser, samt för att återställa stabilitet och motverka spridningseffekter vid kriser. IMF fortsatte 2021 och 2022 med att tillhandahålla omfattande långivning till medlemsländer i svårigheter, vilket bidrog till att stabilisera de finansiella marknaderna och det monetära systemet. IMF arbetade även med att bredda sin verksamhet till att omfatta fler områden som har betydelse för finansiell stabilitet, bl.a. jämställdhet, klimat, digitala valutor och konfliktdrabbade länder.

Tillsammans med Världsbanken bidrar IMF även med stöd till G20 och Parisklubbens skuldhanteringsinitiativ, det s.k. gemensamma ramverket. Över 60 procent av låginkomstländerna har enligt institutionerna ohållbara skuldbördor eller löper risk att hamna i en ohållbar skuldsituation. Genom det gemensamma ramverket kan länderna ansöka om omstrukturering av sina skulder.

Världsbanksgruppen främjar finansiell stabilitet genom att stödja framväxande ekonomier och låginkomstländer i deras arbete med att hantera effekterna av ekonomiska kriser, utveckla lokala kapitalmarknader, bygga hållbara banksystem, granska och utvärdera finansiella system och förstärka övervakningen av banksystem. Världsbanksgruppen bidrar även indirekt till finansiell stabilitet, bl.a. genom stöd till strukturella reformer i framväxande ekonomier och låginkomstländer. Exempelvis bistår Världsbanksgruppen länder med att bredda sina skattebaser i enlighet med målen i Agenda 2030 och Addis Ababa Action Agenda (slutdokument från FN:s konferens om utvecklingsfinansiering 2015) om att öka den inhemska resursmobiliseringen, bl.a. genom kapacitetsstärkande insatser för att förenkla inbetalningen av skatter och för att säkerställa rättvisa skattesystem.

Världsbanksgruppen publicerar årligen en rapport om global utveckling, World Development Report. Den senaste rapporten publicerades 2022 och behandlar det finansiella systemets roll i återhämtningen från den ekonomiska kris som uppstod i framväxande ekonomier och låginkomstländer till följd av spridningen av covid-19.

AIIB, EBRD, EIB och NIB har inte några särskilt angivna mandat att främja finansiell och monetär stabilitet, men institutionerna bidrar indirekt till detta genom att i sina verksamheter verka för ökade investeringar för en stärkt hållbar tillväxt. EBRD har exempelvis ett mandat att främja fungerande marknadsekonomier och arbetar bl.a. med utveckling av lokala kapitalmarknader, vilket bidrar till att främja finansiell stabilitet i institutionens medlemsländer.

IMF:s övervakning

IMF:s övervakning syftar till att upprätthålla stabilitet och förebygga kriser i det internationella finansiella och monetära systemet. Enskilda länders ekonomiska utveckling samt finans- och penningpolitik utvärderas genom årliga s.k. artikel IV-konsultationer. En sådan konsultation kommer att genomföras för Sverige i början av 2023. IMF gör också särskilda utvärderingar av medlemsländernas finansiella sektorer, s.k. Financial Sector Assessment Programs (FSAP). Utvärderingar av detta slag genomförs med olika regelbundenhet i medlemsländerna, beroende på bl.a. den finansiella sektorns storlek. En sådan utvärdering genomfördes för Sverige under 2022. Utvärderingen behandlas av IMF:s exekutivstyrelse under 2023.

I maj 2021 avslutade IMF en omfattande översyn av sin övervakning. En del av översynen syftade till att institutionen bättre ska kunna integrera ekonomiska och finansiella effekter av exempelvis klimatomställning, ojämlikhet och digitalisering i bl.a. artikel IV-konsultationer. Institutionen kommer framöver att använda sig av nya tekniker, data och samarbeten med andra institutioner för att kunna erbjuda mer rikta d, relevant och välinformerad rådgivning.

IMF avslutade även en översyn av sin övergripande FSAP-verksamhet i maj 2021. Institutionen kommer framöver att stärka sina utvärderingar, genom att bl.a. integrera klimat- och cyberrisker. IMF kommer också att arbeta för att bättre samordna FSAP med artikel IV-konsultationer, för att undvika överlappning. Listan på länder med systemviktiga finansiella sektorer, för vilka det är obligatoriskt att genomgå FSAP, utökades också från 29 till 47 länder.

Regeringens prioriteringar

Regeringen anser att IMF fyller en viktig funktion genom att institutionen, med en hög grad av integritet och oberoende, utvärderar och lämnar rekommendationer om såväl enskilda länder som den globala ekonomin. Nästan samtliga världens länder är representerade i institutionen, och dess styrelse är därför ett lämpligt forum för att utvärdera och diskutera länders ekonomiska politik. IMF har en särskilt viktig roll i att verka för makroekonomisk stabilitet, inklusive skuldållbarhet. Det är viktigt att IMF ständigt anpassar sin verksamhet och kompetens till förändringar och

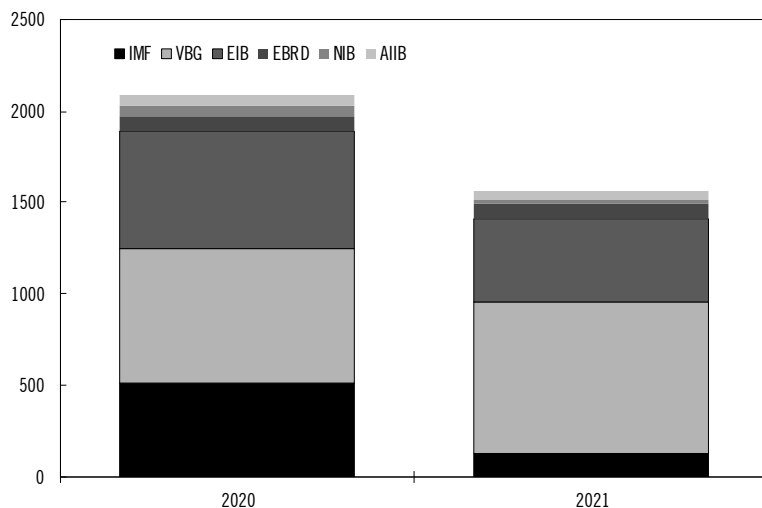
5 Institutionernas finansiella insatser och resurssituation

5.1 Institutionernas finansiella insatser

De internationella finansiella institutionernas finansiella insatser syftar till att främja en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling, med direkt eller indirekt positiv påverkan på den finansiella stabiliteten. Institutionernas totala finansiella insatser uppgick till 3 659 miljarder kronor under 2020 och 2021 (se diagram 1). Institutionerna anpassade under dessa år i hög grad sina finansiella insatser för att bistå sina medlemsländer vid hanteringen av de ekonomiska effekterna till följd av spridningen av covid-19. Under 2022 inriktades insatserna även på att hantera de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands invasion av Ukraina.

Diagram 1 Institutionernas totala finansiella insatser

Miljarder kronor

Anm.: Diagrammet visar institutionernas totala utbetalda lån och i aktuella fall utställda garantier (EIB, EBRD, IBRD och MIGA), bidrag (IDA), samt investeringar i eget kapital (AIIB, EIB, EBRD och IFC) i miljarder kronor för räkenskapsåren 2020 och 2021. IMF:s totala finansiella insatser anges netto, dvs. efter återbetalningar. Världsbanksgruppen har sitt räkenskapsår 1 juli–30 juni. År 2020 avser i denna redogörelse 1 juli 2020–30 juni 2021 och 2021 avser 1 juli 2021–30 juni 2022. MIGA i Världsbanksgruppen (VBG) tillhandahåller endast garantier. Se även bilagan till denna skrivelse för uppgifter om varje enskild institutions insatser.

Källor: Institutionernas respektive årsrapporter, kvartalsrapportering till exekutivstyrelsen i IMF och IMF:s webbplats.

IMF

IMF:s nyutlåning uppgick 2020 och 2021 till sammanlagt 645 miljarder kronor. Efterfrågan på lån var hög till följd av de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av covid-19 och Rysslands invasion av Ukraina. Utlåningen under 2021 skedde i första hand via IMF:s fond Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT), som tillhandahåller subventionerad utlåning till låginkomstländer. Under 2021 godkände IMF en tillfällig höjning av det högsta lånebeloppet, för att säkra fortsatt tillgång till finansiering för drabbade låginkomstländer.

Efter beslut av guvernörsstyrelsen i augusti 2021 genomfördes en tilldelning av SDR om totalt 6 784 miljarder kronor till IMF:s medlemsländer. SDR kan växlas till konventionell valuta. Växlingskursen mellan länder som deltar på en frivillig marknad för handel med SDR. Dragningsrätterna kan underlätta för länder med begränsad tillgång till internationella kapitalmarknader att bygga upp och diversifiera sin valutasäkerhet, samt minska sitt beroende av dyr inhemsk eller extern upplåning. Tilldelningen är således framför allt ett viktigt likviditetstillskott för tillväxt- och låginkomstländer. Tilldelningen fördelas i proportion till respektive lands ägarandel i IMF, vilket innebar att ca 38 procent, tillföll tillväxtekonomier och ca 3 procent tillföll låginkomstländer. För att ytterligare stärka effekten av tilldelningen kan avancerade ekonomier, som inte har behov av sina SDR, låna ut sina dragningsrätter genom IMF:s faciliteter för stöd till låginkomstländer och sårbara medelinkomstländer. Detta kan bl.a. ske genom PRGT. Under 2022 inrättade IMF en ny fond, Resilience and Sustainability Trust (RST), som är ett ytterligare alternativ för att låna vidare SDR (se avsnitt 5.3).

IMF beslutade april 2020–april 2022 om bidrag om totalt ca 10 miljarder kronor till skuldåtgärder för 31 låginkomstländer. Bidragen betalas ut från fonden Catastrophe Containment and Relief Trust till de fattigaste och mest sårbara länderna som drabbats av externa chocker.

Till följd av Rysslands invasion av Ukraina ställde IMF tidigt ut ett nödlån till Ukraina om 14,6 miljarder kronor genom lånefaciliteten Rapid Financing Instrument (RFI), för att möta landets betalningsbalansproblem. I september 2022 beslutade även IMF:s exekutivstyrelse att upprätta en ny lånefacilitet för att temporärt stödja länder som drabbats av betalningsbalansproblem till följd av ökade livsmedelskostnader på grund av invasionen (se avsnitt 5.3). IMF har även beslutat om ytterligare lån till Ukraina om 13,6 miljarder kronor via den nya faciliteten.

IMF beslutade under 2022 om ett historiskt stort lån till Argentina, om ca 470 miljarder kronor, motsvarande över 1 000 procent av landets ägarandel i IMF. Som villkor för lånet gäller att Argentina ska stärka de offentliga finanserna, minska den höga inflationen och genomföra strukturella reformer, exempelvis på elmarknaden.

Världsbanksgruppen

Världsbanksgruppens utlåning uppgick till 1 200 miljarder kronor fr.o.m. juli 2021 t.o.m. juni 2022, vilket var 55 miljarder kronor mer än föregående redovisningsperiod. Med anledning av spridningen av covid-19 har

Världsbanksgruppen gjort drygt 2 087 miljarder kronor tillgängliga fr.o.m. april 2020 t.o.m. mars 2021 för finansiering av bl.a. inköp av vaccin, projekt för jobbskapande och för att stärka statliga institutioner i verksamhetsländerna.

De ekonomiska effekterna av kriget i Ukraina, bl.a. ökade energi- och livsmedelspriser, har drabbat utvecklingsländer hårt. Världsbanksgruppen beräknar att ytterligare 100 miljoner människor drabbades av fattigdom 2022 till följd av kriget i Ukraina och pandemin. Världsbanksgruppens finansiering för att bistå dessa länder att hantera kriserna väntas uppgå till 1 774 miljarder kronor april 2022–juni 2023. En del av finansieringen, ca 313 miljarder kronor, har avsatts för att möta behovet av tryggad livsmedelsförsörjning. Stödet syftar till att underlätta handel, stödja konsumenter och producenter samt främja investeringar för att säkra tillgång till livsmedel.

Världsbanksgruppen tillgängliggjorde under 2022 ca 186 miljarder kronor i stöd till Ukraina. Stödet syftar till att tillgodose landets mest akuta likviditetsbehov och stödja den ukrainska regeringen att upprätthålla statliga funktioner, bl.a. utbetalning av pensioner och statligt anställdas löner. Av medlen betalades ca 119 miljarder kronor ut under 2022. Världsbanksgruppen agerade skyndsamt och tillkännagav det första stödpaketet på över 7,3 miljarder kronor redan den 7 mars 2022, kort efter att invasionen hade inletts. Stödpaketet finansierades dels av bankens egna medel, dels genom garantier från vissa medlemsländer. Sverige var ett av de länder som bidrog genom att ställa ut en garanti om högst 497 miljoner kronor plus ränta för IBRD:s kompletterande lån till Ukraina (prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190). Därtill upprättade Världsbanksgruppen i mars 2022 en givarfond för att bl.a. bidra till att finansiera statsanställdas löner och en givarfond för att bidra till brådskande reparationer inom energi-, transport- och hälsoområdet i Ukraina.

EIB

EIB:s verksamhet präglades 2021 fortsatt av behovet av att stödja den ekonomiska återhämtningen efter pandemin, men också av behovet av åtgärda långsiktiga strukturella utmaningar genom investeringar i bl.a. den gröna omställningen samt forskning och utveckling. År 2022 beräknas EIB ha fattat beslut om nya lån och garantier om sammanlagt ca 734 miljarder kronor, vilket kan jämföras med ca 729 miljarder kronor 2021 och 738 miljarder kronor 2020.

EIB beslutade under 2022 om stöd till Ukraina om ca 25,6 miljarder kronor i form av likviditetsstöd och för finansiering av bl.a. infrastruktur och energi. Därutöver beslutades om ett stödpaket om 44,5 miljarder kronor till EU-länder med högt flyktingmottagande. EIB fortsatte också att öka sin utlåning till gröna investeringar och investeringar i innovation.

EIB:s lån och investeringar hade en likartad geografisk fördelning under 2021 och 2022, med ca 85–90 procent av verksamheten inom EU. Under hösten 2021 beslutade EIB:s direktörsstyrelse att etablera en filial för institutionens verksamhet utanför EU, EIB Global. Syftet med filialen är att stärka utvecklingseffekten av EIB:s verksamhet genom att bättre samordna arbetet utanför EU, genom bl.a. ökning av personal i länder utanför

EU och anpassade strategier. Institutionens insatser i Sverige uppgick 2021 till 15,6 miljarder kronor.

EBRD

EBRD:s investeringar uppgick 2021 till 116 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 122 miljarder kronor 2020. Verksamheten i EBRD inriktades 2021 på att stödja såväl den privata som den offentliga sektorn i verksamhetsländerna, och på att stödja länder att hantera effekterna av klimatförändringar.

EBRD:s mål om att andelen investeringar inom grön omställning senast 2025 ska uppgå till 50 procent av de totala årliga investeringarna uppnåddes redan 2021. Institutionen inrättade 2021 en ny facilitet med fokus på grön omställning, High-Impact Partnership on Climate Action, om ca 1,4 miljarder kronor.

Till följd av EBRD:s fokus på Östeuropa påverkades institutionens verksamhet under 2022 påtagligt av Rysslands invasion av Ukraina. EBRD beslutade tidigt om ett stödpaket på ca 22 miljarder kronor till Ukraina och andra verksamhetsländer i regionen som direkt påverkas av krigets effekter. EBRD kommer med stöd från medlemsländerna i form av garantier och gåvomedel att kunna investera totalt 33 miljarder kronor i Ukraina under 2022 och 2023.

NIB

Efter NIB:s rekordhöga utlåning 2020 till följd av spridningen av covid-19 (54 miljarder kronor) stabiliserades utlåningen från institutionen under 2021, då lån om sammanlagt 27 miljarder kronor utbetalades. Under 2021 fortsatte NIB att tillhandahålla långsiktig finansiering till projekt i den nordisk-baltiska regionen som främjar produktivitet, t.ex. genom teknisk utveckling och ökad marknadseffektivitet, och miljö, t.ex. genom minskade utsläpp och att lindra effekterna av klimatförändringarna.

Under första halvåret av 2022 uppgick lånutbetalningarna till 23 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 14 miljarder kronor samma period 2021. Under 2021 uppgick Sveriges andel av de utbetalda lånen till 17 procent, vilket kan jämföras med 20 procent 2020. Utlåningen till icke-medlemsländer utgör fortsatt en begränsad andel av den totala utlåningen, och uppgick 2021 till 1 procent.

AIIB

Under 2021 uppgick AIIB:s totala utlåning till 104 miljarder kronor, vilket var en marginell minskning jämfört med utlåningen under 2020. Av dessa medel har 48 miljarder kronor betalats ut. Utlåningen är i huvudsak koncentrerad till energi-, finans och transportsektorerna. Vid utgången av 2021 hade hälften av medlen lånats ut till medlemsländer i Asien och hälften till medlemsländer utanför Asien.

Under våren 2020 inrättade AIIB en särskild krisfacilitet om högst 52 miljarder kronor för att hantera effekterna av spridningen av covid-19.

Faciliteten skulle inledningsvis kunna användas under 18 månader för breda stöd, t.ex. policybaserade budgetstöd. På grund av hög efterfrågan utökades faciliteten under 2021 till 136 miljarder kronor, och under våren 2022 till 209 miljarder kronor. Samtidigt förlängdes dess varaktighet till utgången av 2023. Fram t.o.m. utgången av juni 2022 hade lån om 119 miljarder kronor beviljats genom krisfaciliteten, varav 98 miljarder kronor beta lats ut.

Regeringens prioriteringar

Regeringen välkomnar att institutionerna har agerat kraftfullt och bistått medlemsländerna att hantera de ekonomiska konsekvenserna till följd av spridningen av covid-19 och Rysslands invasion av Ukraina. Det är även viktigt att institutioner med verksamhet i Ukraina har agerat skyndsamt för att mobilisera finansiellt stöd till landet. Institutionerna kan utöver finansiering bidra med tekniskt stöd och samordning.

Regeringen anser att det är viktigt att institutionerna, inom sina respektive mandat, även behåller fokus på långsiktiga utmaningar, som klimatförändringar och att främja en inkluderande och hållbar tillväxt.

5.2 Institutionernas resurssituation

IMF

IMF:s resurser utgörs av permanenta och temporära resurser. De permanenta resurserna består av s.k. kvotresurser och de temporära av lån i form av de s.k. nya lånearrangemangen, New Arrangements to Borrow (NAB), och bilaterala lån. För att finansiera utlåningen till medlemsländer med betalningsbalansproblem använder IMF i första hand sina permanenta resurser. Om dessa inte räcker till för att möta ländernas behov kan temporära resurser användas, i första hand NAB och i andra hand de bilaterala lånen.

Vart femte år ser IMF över storleken på kvotresurserna. Den 15:e kvotöversynen avslutades i januari 2020, utan att någon kvotöjning genomfördes. Den 16:e kvotöversynen ska avslutas senast den 15 december 2023.

För att kunna möta den höga efterfrågan på lån efterfrågade IMF under 2021 och 2022 ytterligare resurser från ekonomiskt starka medlemsländer till både PRGT och till RST. I slutet av 2022 hade 22 länder åtagit sig att ställa ut ytterligare medel, i form av lån eller bidrag, till PRGT eller RST. Regeringen beslutade 2021 om bidrag till PRGT med sammanlagt 300 miljoner kronor 2021–2023.

I Sverige är det riksdagen som beslutar om NAB och bilaterala lån till IMF. Riksdagen godkände den 23 november 2022 en framställning från Riksbanken om att ingå avtal om lån till IMF för RST, förutsatt att budgetmedel anslås till fonden, och för PRGT (bet. 2022/23:FiU8, rskr. 2022/23:32).

Världsbanksgruppen

Ingen kapitalpåfyllnad har gjorts under redovisningsperioden för IBRD eller IFC. IBRD:s kapital, dvs. medlemsländernas inbetalda kapital och garantikapital samt institutionens ackumulerade reserver, uppgår till 3 206 miljarder kronor. IFC:s kapital uppgår till 342 miljarder kronor, och består av inbetalt kapital och reserver.

Under 2021 beslutades den 20:e kapitalpåfyllnaden för IDA, som gäller för perioden 2022–2025. Normalt genomförs en kapitalpåfyllnad för IDA vart tredje år. Till följd av den exceptionellt höga efterfrågan av finansiellt stöd på grund av spridningen av covid-19 tidiga relades påfyllnaden med ett år. Påfyllnaden uppgick till 971 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 13 procent jämfört med den föregående påfyllnaden. Det svenska bidraget finansieras inom biståndsramen och uppgick till 9,2 miljarder kronor. Den svenska andelen i IDA uppgår till 3,14 procent och Sverige är därmed fondens åttonde största givare. Medlen ska användas till stöd för världens fattigaste och mest utsatta länder, med fokus på investeringar i humankapital, sysselsättning och strukturell omvandling av ekonomin, jämställdhet, klimat, sviktande stater samt stärkande av samhällsstyrning och institutioner.

EIB

EIB:s totala ägarkapital uppgår till 2 769 miljarder kronor, varav 247 miljarder kronor utgör inbetalt kapital. Ett förslag om kapitalhöjning presenterades i november 2020. Förslaget motiverades med att ytterligare kapital behövdes för att kunna utöka ambitionerna inom områdena miljö, klimat och digitalisering. Förslaget diskuterades i EIB:s direktörsstyrelse, som bedömde att EIB hade tillräckligt kapital för att genomföra sin affärsplan. Inga nya diskussioner om en eventuell kapitalhöjning är planerade i nuläget.

EBRD

EBRD:s totala ägarkapital uppgår till 331 miljarder kronor, varav 69 miljarder kronor utgör inbetalt kapital. Kriget i Ukraina förväntas få stora finansiella konsekvenser för EBRD, eftersom institutionen har betydande investeringar i regionen. EBRD bedömer att investeringarna i Ukraina kommer att medföra betydande förluster, och att ytterligare kapital behöver göras tillgängligt för att institutionen ska kunna fortsätta att investera på samma nivå.

NIB

NIB:s totala ägarkapital uppgår till 93 miljarder kronor, varav 9,4 miljarder kronor utgör inbetalt kapital. NIB är den enda av de institutioner som behandlas i denna skrivelse som delar ut vinst till ägarna. Utdelningen för 2021 uteblev dock, bl.a. för att möjliggöra för NIB att öka sin utlåning för att bistå medlemsländerna under pandemin. Under 2022 gjordes en

utdelning i linje med gängse praxis om 445 miljoner kronor, varav 156 miljoner kronor betalades ut till Sverige. Skr. 2022/23:51

AIIB

AIIB har ett grundkapital på 1 044 miljarder kronor, som dock ännu inte är fullt inbetalt. Vid utgången av juni 2022 hade 202 miljarder kronor betalats in. Nya medlemsländer ska betala in sitt ägarkapital under fem respektive tio års tid, beroende på om det nya medlemslandet har en mer eller mindre utvecklad ekonomi. Enligt institutionens stadgar ska direktörsstyrelsen åtminstone vart femte år se över kapitalsituationen. Vid den första översynen som genomfördes 2020 gjordes bedömningen att institutionen hade tillräckligt med kapital. Sverige har betalat in sitt ägarkapital. Utöver det inbetalda kapitalet ställde Sverige under 2016 ut statliga garantier till AIIB om 4,25 miljarder kronor. OECD:s biståndskommitté DAC beslutade i juni 2017 att till 85 procent klassificera kapitalinsatser i AIIB som bistånd.

Regeringens prioriteringar

Regeringen anser att de internationella finansiella institutionerna ska ha ändamålsenliga resurser för att även i ekonomiskt och finansiellt turbulenta perioder kunna bidra till finansiell stabilitet och ekonomisk utveckling i medlemsländerna. Detta bör åstadkommas genom att institutionerna har långsiktigt finansiellt hållbara utlåningsvolymerna, och inte genom regelbundna kapitaltillskott från medlemsländerna. De internationella finansiella institutionernas insatser ska ha ett mervärde jämfört med privata aktörer. Risknivåerna i institutionernas verksamhet bör vara förenliga med kreditbetyg som möjliggör en upplåning med förmånliga villkor på den internationella kapitalmarknaden.

5.3 Förändringar i institutionernas låneramverk

IMF

I samband med pandemin beslutade IMF:s medlemsländer om en tilldelning av institutionens reservvaluta motsvarande totalt 6 784 miljarder kronor. Genom RST kan länder med stark ekonomi vidareutlåna SDR till svagare länder. Totalt kan 143 tillväxtekonomier och låginkomstländer med presumtiva betalningsbalansproblem begära finansiering från RST. Med dess längre löptider kompletterar fonden IMF:s tidigare instrument genom att hjälpa länder att åtgärda strukturella och långsiktiga utmaningar inom klimat- och pandemiberedskap.

IMF har även inrättat ett nytt temporärt låneinstrument, Food Shock Window, för låg- och medelinkomstländer som drabbats särskilt hårt av stigande livsmedelspriser eller störningar av livsmedelsexport till följd av kriget i Ukraina, som också är ett av de länder som har fått finansiellt stöd via instrumentet.

Världsbanksgruppen

I Världsbanksgruppen har inga större förändringar av låneramverken skett under redovisningsperioden.

EIB

Vid sidan av EIB-gruppens (EIB och dess dotterbolag Europeiska investeringsfonden) ordinarie verksamhet har 22 av EU:s medlemsländer, bl.a. Sverige, ställt ut garantier till EIB:s garantifond för stöd till små och medelstora företag i ekonomiska svårigheter orsakade av spridningen av covid-19. Garantifonden kan sammanlagt ställa ut garantier upp till 272 miljarder kronor, med målsättningen att genom EIB-gruppen möjliggöra finansiering via lokala banker och finansinstitut om upp till 2 226 miljarder kronor. I maj 2022 godkände deltagarkommittén för garantifonden en förlängning av genomförandeperioden för garantifonden med sex månader fram t.o.m. december 2022. Förlängningen motiverades med att den ekonomiska osäkerheten har ökat på grund av Rysslands invasion av Ukraina, och med att små och medelstora företag drabbas hårt av effekterna av kriget, bl.a. till följd av störningar i leveranskedjor, stigande energipriser och högre inflation.

Under 2020 beslutade EIB:s direktörsstyrelse om ett antal tillfälliga revideringar av institutionens låneramverk i syfte att snabbt kunna möta företagets ökade behov av finansiering till följd av spridningen av covid-19. Förändringarna gällde ursprungligen fram till slutet av 2020, och innebar bl.a. att även utgifter relaterade till hanteringen av pandemin kunde finansieras av EIB. Vidare utökades EIB:s möjliga andel av finansieringen av enskilda hälsorelaterade projekt från 50 till 90 procent. I början av 2021 beslutade direktörsstyrelsen om en förlängning av krisåtgärderna t.o.m. mars 2022, med förändringen att den högsta andelen tillåtna EIB-finansieringen i enskilda hälsorelaterade projekt minskades från 90 till 75 procent.

I oktober 2022 beslutade direktörsstyrelsen också om att tillåta en högre EIB-finansiering i projekt om förnybar energi och energieffektivisering inom EU. Det innebär att EIB:s finansiering tillåts uppgå till 75 procent, i stället för som tidigare 50 procent, av den totala summan. Detta gjordes som en del av EIB:s bidrag till Europeiska kommissionens plan REPowerEU, som syftar till att minska EU:s beroende av rysk fossil energi.

EBRD

Under 2020 antog EBRD en ny verksamhetsplan för 2021–2025, som innebär att institutionen under perioden ska inrikta sina investeringar på finansiella institutioner, näringsliv och hållbar infrastruktur. Verksamhetsplanen har tre övergripande fokusområden: att främja grön omställning, likvärdiga möjligheter och digitalisering.

EBRD har gett stöd till Ukraina genom sitt handelsfrämjande program Trade Facilitation Programme. Institutionen har även omfördelet och

använt befintliga resurser och projekt för att stödja mottagare i Ukraina (se avsnitt 5.1). Skr. 2022/23:51

Under 2019 föreslogs att EBRD skulle se över behovet av en mindre utvidgning inom sitt nuvarande verksamhetsområde, samt expandera sin verksamhet till Irak och Afrika (området söder om Sahara). Beslut i frågan har skjutits upp med anledning av spridningen av covid-19 och kriget i Ukraina, som inneburit att insatser behövt inriktas på de nuvarande verksamhetsländerna.

NIB

Under 2020 gav NIB lån till de tre baltiska länderna i form av budgetstöd. Lånen uppgick till 17 miljarder kronor och finansierade åtgärder som syftade till att motverka effekterna av spridningen av covid-19. NIB erbjuder vanligtvis inte budgetstöd, men lånen godkändes som en exceptionell pandemiåtgärd.

AIIB

AIIB:s krisfacilitet för att hantera spridningen av covid-19 (se avsnitt 5.1) kan i dess nuvarande form användas för finansiering av vacciner mot covid-19 och akuta hälsovårdsutgifter relaterade till pandemin, samt för vissa policybaserade budgetstöd. En förutsättning för att stöd ska kunna beslutas är att det samordnas med andra internationella finansiella institutioner med expertis på området.

AIIB har även inrättat en facilitet för subventionerad långivning under krisfaciliteten, som främst riktar sig till låginkomstländer. Faciliteten blev permanent i mars 2022 och är inriktad på de fattigaste och minst utvecklade medlemsländerna. Faciliteten finansieras av frivilliga bidrag från AIIB:s medlemmar.

Regeringens prioriteringar

Regeringen välkomnar att de internationella finansiella institutionerna kontinuerligt och vid behov ser över sina låneformer och låneramverk, och gör lämpliga förändringar utifrån sina mandat. Det är viktigt att institutionerna ställer adekvata krav i samband med sina insatser, samt att kraven är utformade utifrån enskilda låntagares förutsättningar och stödjer verksamhetsländernas ägarskap över sin utveckling. I arbetet med att ta fram strategier för internationella finansiella institutioner verkar regeringen bl.a. för ambitiösa mål om miljömässig och social hållbarhet, inklusive jämställdhet, i linje med institutionernas mandat, samt för tydliga ramverk för resultatuppföljning i syfte att säkerställa ett effektivt resursutnyttjande.

6 Miljö-, klimat- och energifrågor

IMF

IMF:s exekutivstyrelse antog en ny klimatstrategi 2021. Syftet med strategin är att kunna erbjuda bättre och mer precis rådgivning avseende makroekonomiska policyutmaningar, exempelvis på den finansmarknadsområdet, kopplade till klimatförändringar. Institutionen ska därför bl.a. integrera ett klimatperspektiv i sin finansiella övervakning, uppställa klimatkrav i sina utlåningsprogram och öka kapacitetsutvecklingen på området, inklusive klimatrelaterad datainsamling. Den nya fonden RST syftar till att hjälpa länder att åtgärda strukturella och långsiktiga utmaningar inom klimat (se avsnitt 5.3).

Världsbanksgruppen

Under 2022 utgjorde 36 procent av Världsbanksgruppens investeringar, eller 331 miljarder kronor, klimatrelaterade investeringar.

Världsbanksgruppen antog under 2021 en ny klimathandlingsplan för 2021–2025. Handlingsplanen innebär bl.a. att 35 procent av institutionens finansiering ska vara klimatrelaterad, varav hälften ska stödja anpassning och motståndskraft. All utlåning som sker genom IBRD och IDA ska senast 2023 vara förenlig med Parisavtalet, och för utlåning som sker genom IFC och MIGA är motsvarande tidsgräns 2025. I samband med att klimathandlingsplanen uppdaterades inrättade Världsbanksgruppen ett nytt analysverktyg. Rapporter som utformas enligt verktyget kallas Country Climate and Development Reports, och är en del i gruppens arbete med att stödja länder att ta fram nationella åtaganden och långsiktiga strategier för den gröna omställningen. Rapporterna har ett integrerat klimat- och ekonomiskt utvecklingsperspektiv och anger rekommendationer om vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska utsläppen, vilka anpassningar som behöver göras och kostnader för detta. Syftet med rapporterna är att stärka kopplingen mellan klimat och bredare utvecklingsfrågor. Tillsammans med andra multilaterala utvecklingsbanker har Världsbanksgruppen åtagit sig att arbeta för ökad biologisk mångfald.

EIB

Från och med 2025 ska minst 50 procent av EIB:s utlåningsvolym avse klimatfinansiering, vilket är en dubbling av det tidigare målet. Av EIB:s övergripande klimatfinansiering ska 15 procent fr.o.m. 2025 gå till klimatanpassningsåtgärder. EIB-gruppens verksamhet ska 2021–2030 leda till 11 128 miljarder kronor i miljö- och klimatinvesteringar via privata och offentliga finansärer.

Under 2019 beslutade EIB att upphöra med finansiering av fossil energi, förutom i vissa fall när naturgas används tillsammans med förnybara källor. Sedan 2021 ska all verksamhet som EIB finansierar vara förenlig med Parisavtalet, vilket innebär att EIB inte finansierar verksamheter med

stor negativ klimateffekt. EIB antog 2021 även ett ramverk med bl.a. förbud att finansiera vissa motparter som bedriver verksamhet som inte är förenlig med Parisavtalet. Krav infördes också på de av EIB:s låntagare som har verksamhet i sektorer med höga koldioxidutsläpp att anta planer för utsläppsminskningar i enlighet med Parisavtalet. Tillsammans med andra multilaterala utvecklingsbanker har EIB åtagit sig att arbeta för ökad biologisk mångfald.

Till följd av energisituationen i EU med anledning av Rysslands invasion av Ukraina godkände direktörsstyrelsen i oktober 2022 ytterligare utlåning om 334 miljarder kronor till förnybar energi och energieffektivisering i EU. Direktörsstyrelsen godkände också att undantag från EIB:s ramverk för krav på motparter får göras under perioden 2023–2027. Detta innebär bl.a. att det är möjligt att tillåta finansiering till olje- och gasföretag, under förutsättning att finansieringen endast omfattar projekt för förnybar energi och energieffektivisering. Kravet på att företagen antar planer för utsläppsminskningar i enlighet med Parisavtalet kvarstår dock.

EBRD

År 2021 beslutade direktörsstyrelsen att alla aktiviteter i EBRD från slutet av 2022 ska vara i linje med Parisavtalet. Tillsammans med andra multilaterala utvecklingsbanker har EBRD åtagit sig att arbeta för ökad biologisk mångfald. EBRD fortsätter även att finansiera gröna projekt och 2025 ska hälften av institutionens investeringar vara gröna. Detta mål uppnåddes redan 2021.

EBRD har lång erfarenhet av att stödja aktiviteter för att motverka klimatförändringar och spelade en aktiv roll i både förberedelserna inför och diskussionerna under FN:s klimatkonferens COP26. Institutionen samarbetade också med den egyptiska regeringen inför att den skulle stå värd för klimatkonferensen COP27. EBRD har vidare ökat stödet till verksamhetsländerna för att möjliggöra för dem sätta upp långsiktiga planer för att minska sina utsläpp. Institutionen har också antagit en plan för att mobilisera klimatfinansiering från den privata sektorn, och har åtagit sig att minska metanutsläppen i sina projekt med minst 30 procent 2020–2030.

NIB

NIB finansierar projekt som förbättrar produktiviteten och gynnar miljön i de nordiska och baltiska länderna. Institutionens mål är att minst 90 procent av lånen ska uppfylla dess kriterier för god mandatuppfyllnad för minst ett av de två mandaten produktivitet och miljö. År 2021 uppnådde 97 procent av de utbetalade lånen dessa projektkriterier.

I september 2021 antog NIB en uppdaterad hållbarhetspolicy, som bl.a. innebär att institutionen inte längre finansierar projekt inom energiproduktion baserad på fossila bränslen, inklusive naturgas.

AIIB

I maj 2021 reviderade AIIB det sociala- och miljömässiga ramverket från 2016. Ramverket är i linje med de globala målen i Agenda 2030 och innehåller policyer och standarder för t.ex. miljömässig hållbarhet. Ramverket ska vara vägledande vid framtagandet och genomförandet av projekt. AIIB har åtagit sig att bl.a. stärka rapporteringen av växthusgasutsläpp och förtydliga klimatkraven för finansiella mellanhänder. Vidare har institutionen antagit ett mål om att minst 50 procent av alla investeringar ska kunna klassificeras som klimatfinansiering 2025. I samband med årsmötet i oktober 2021 meddelade AIIB:s president att den verksamhet som institutionen finansierar senast den 1 juli 2023 ska vara förenlig med målen i Parisavtalet. Under 2022 genomfördes en översyn av AIIB:s strategi för energisektorn där en åtstramning gällande investeringar i fossil energi gjordes. Institutionen ska bl.a. inte längre finansiera kolkraft. Tillsammans med andra multilaterala utvecklingsbanker har AIIB åtagit sig att arbeta för ökad biologisk mångfald.

Regeringens prioriteringar

Regeringen anser att de internationella finansiella institutionerna har en viktig roll i genomförandet av Parisavtalet samt i arbetet med att främja en miljö- och klimatomfattig hållbar utveckling, stödja regioners och länders energiförsörjning och bidra till att uppfylla de internationella åtagandena om en sammanlagd klimatfinansiering på 100 miljarder US-dollar årligen 2020–2025. Regeringen välkomnar ambitiösa målsättningar på miljö- och klimatområdet för de internationella finansiella institutionerna, vilket inkluderar att öka investeringar i fossilfri energi, samtidigt som investeringar i fossil energi fasas ut.

7 Jämställdhet

IMF

Forskning har visat att ökad jämställdhet kan bidra till ekonomisk tillväxt och makroekonomisk stabilitet. I IMF:s mandat ingår därför att arbeta med jämställdhet. Institutionens styrelse antog 2022 en strategi för att integrera jämställdhet i arbetet med övervakning, utlåning och kapacitetsutveckling. Strategin fokuserar bl.a. på IMF:s roll att främja insamling av könsuppdelade data, att institutionen ska utveckla sina policyrekommendationer gällande s.k. makrokritiska aspekter av jämställdhet, samt på att institutionen ska stärka sitt samarbete med andra internationella finansiella institutioner och övriga relevanta aktörer på området.

Världsbanksgruppens jämställdhetsstrategi antogs 2015 och gäller för 2016–2023. Strategin omfattar fyra fokusområden inom vilka gruppen anser att länder och företag bör fokusera sina investeringar och policy-reformer. Det första området handlar om hälsa, utbildning och social trygghet, det andra om att ta bort hinder för att möjliggöra fler och bättre arbeten för kvinnor, det tredje om att ta bort hinder för kvinnors ägarskap och kontroll över tillgångar och det fjärde om att stärka kvinnors röst och inflytande. Strategin utgår från konkreta resultat och målluppföljning inklusive vilka insatser som får bäst effekt. Världsbanksgruppens jämställdhetsindikator mäter jämställdhetsintegreringen i varje enskilt projekt utifrån följande parametrar:

- om jämställdhetsanalyser används samt om samråd och överläggningar kring jämställdhet sker
- vilka specifika åtgärder som vidtas för att tillgodose flickors, pojkars, kvinnors och mäns behov
- huruvida projektet bidrar till ökad jämställdhet och mekanismer för att mäta och utvärdera jämställdhetseffekterna.

På forskningsområdet arbetar Världsbanksgruppen med att öka kunskapen om hur kvinnors ekonomiska egenmakt, röst, deltagande och aktörskap kan främjas. Genom initiativet Women, Business and the Law arbetar gruppen bl.a. med att identifiera och kartlägga legala hinder för kvinnors deltagande i näringslivet. Världsbanksgruppen arbetar även på en övergripande nivå med att öka tillgången till könsuppdelad statistik och jämställdhetsstatistik.

EIB

EIB antog sin första jämställdhetsstrategi i december 2016. Strategin består av tre övergripande delar:

- alla projekt ska granskas utifrån ett jämställdhetsperspektiv i syfte att undvika negativa effekter på jämställdhet
- möjligheter att främja jämställdhet ska identifieras i enskilda projekt
- investeringar ska göras i projekt som särskilt syftar till att främja jämställdhet, t.ex. projekt om kvinnors entreprenörskap.

Från och med 2021 har EIB infört en metod för att bedöma om ett projekt har ett jämställdhetsperspektiv. EIB:s nuvarande handlingsplan för genomförande av jämställdhetsstrategin gäller fram t.o.m. 2024.

EIB har också en strategi för mångfald och inkludering i den egna organisationen som bl.a. innehåller mål om att andelen kvinnor i chefsposition ska öka. Ett arbete med att uppdatera denna strategi förväntas slutföras under 2023.

EBRD

EBRD:s jämställdhetsstrategi antogs 2015. Strategin uppdaterades 2021 för perioden 2021–2025. Strategin har som fokus att främja kvinnors sysselsättning samt deras tillgång till finansiering, infrastruktur och offentlig service. Strategin innebär även att stor vikt ska läggas vid jämställdhet i samband med bedömningen av projekt. I EBRD:s ramverk för 2021–2025 anges att jämställdhet och lika möjligheter för utsatta grupper ska integreras i samtliga projekt. Institutionen har sedan 2021 som ambition att integrera jämställdhet i minst 40 procent av sin verksamhet 2025. Enligt institutionen hade en tredjedel av de nya lånen under 2021 jämställdhetsaspekter.

NIB

NIB har ingen jämställdhetsstrategi. När NIB utvärderar hur väl projekt uppfyller institutionens mandat ska dock hänsyn tas till hur investeringar främjar lika ekonomiska möjligheter, där jämställdhet är en av indikatorerna.

AIIB

AIIB har ingen övergripande policy eller strategi för jämställdhet. Institutionens ambition är dock att jämställdhetsperspektiv ska inkluderas i dess verksamhet. Jämställdhet ingår vidare i institutionens sociala och miljömässiga ramverk. I samband med en uppdatering av ramverket som gjordes 2021 åtog sig institutionen att göra en utvärdering av i vilken utsträckning jämställdhetskrav uppställs i bl.a. sektorsstrategier och projekt. Utvärderingen har resulterat i att AIIB under 2023 dels ska genomföra utbildningsinsatser för anställda, dels utveckla en handlingsplan för att ytterligare integrera jämställdhetsaspekter i verksamheten.

Regeringens prioriteringar

Regeringen är pådrivande för att inkluderande tillväxt och jämställdhetska främjas i de internationella finansiella institutionernas arbete, i linje med deras mandat, exempelvis genom antagande av ambitiösa strategier och mål på området. Regeringen anser även att det är viktigt att uppnå en jämnare könsfördelning i institutionernas styrelser och ledningar.

8 Institutionernas bidrag till ett finansiellt system för hållbar utveckling

Skr. 2022/23:51

De internationella finansiella institutionerna kan påverka det finansiella systemet så att det i högre grad bidrar till en hållbar utveckling, genom att bl.a. öka tillgången på gröna obligationer, standarder för hållbara investeringar och riktlinjer för en hållbar kapitalförvaltning. Detta bidrar till omställningen till en mer miljömässigt och socialt hållbar ekonomi i stort, och överensstämmer med riksdagens mål för finansmarknadsområdet (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118).

IMF

IMF emitterar inte obligationer, men erbjuder stöd på området genom att samarbeta med bl.a. centralbanker för att främja grön finansiering. Institutionen utvecklar även klimatrelaterade stresstester.

Världsbanksgruppen

Världsbanksgruppen emitterar sedan 2008 gröna obligationer för att finansiera miljö- och klimatprojekt. Den största andelen av projekten omfattar förnybar energi och energieffektiviseringar. I sin nuvarande klimat-handlingsplan åtar sig gruppen att öka antalet emitteringar av gröna obligationer. Under 2022 emitterade Världsbanksgruppen genom IBRD hållbarhetsobligationer, som syftar till att bidra till att uppfylla de globala målen för hållbar utveckling, om ca 428 miljarder kronor. Genom IBRD, IDA och IFC emitterar Världsbanksgruppen gröna, blåa och andra klimatrelaterade obligationer i utvecklingsländer samt utvecklar riktlinjer och policyer för obligationshandel i enlighet med internationella standarder. Blåa obligationer är en undergrupp inom klimatobligationer, som framför allt är inriktad på sektorer med ekonomisk tillväxt, förbättrad försörjning och marina ekosystem. IFC ser även över sina kriterier för investeringar i omställningsobligationer. Intäkter från sådana obligationer kan användas för att finansiera ett företags åtgärder för att minska sitt klimatavtryck. Under 2022 arbetade Världsbanksgruppen bl.a. tillsammans med myndigheterna i Colombia för att utfärda en grön statsobligation och ta fram en nationell grön taxonomi för att identifiera projekt och aktiviteter som kan finansieras av gröna obligationer.

IFC:s gröna obligationsfonder syftar till att öka både utbud och efterfrågan av gröna obligationer i utvecklingsländer, samt till att öka investeringar i projekt som rör klimatanpassning och klimatreducering.

EIB

EIB har emitterat gröna obligationer sedan 2007, och var därmed först av de internationella finansiella institutioner som behandlas i denna skrivelse

med att emittera sådana obligationer. Under 2021 emitterade institutionen gröna obligationer för ca 98 miljarder kronor.

EIB emitterar även hållbarhetsobligationer. År 2021 omfattade denna emittering sammanlagt 32 miljarder kronor. Obligationerna används för att finansiera projekt som främst avser beredskap för och respons vid hälsokriser (32 procent), utsläppsreducering och kontroll (23 procent) samt tillgång till rättvis och inkluderande utbildning (14 procent).

EIB deltar också i internationellt standardsättande arbete, t.ex. i utformningen av EU:s gröna taxonomiförordning och EU-standarden för gröna obligationer. EIB deltar vidare, tillsammans med bl.a. Världsbanken och EBRD, i den globala arbetsgruppen om finansiell rapportering av naturrelaterade risker, som ska utarbeta standarder för riskhantering och rapportering gällande naturrelaterade risker.

EBRD

EBRD har emitterat gröna obligationer sedan 2010, och ger ut tre typer av obligationer av detta slag. Environmental Sustainability Bonds används för de mest miljövänliga investeringarna i institutionens portfölj, med inriktning på energieffektivitet, avloppsvatten och luftföroreningar. Climate Resilience Bonds används för att finansiera projekt för att bygga motståndskraft mot klimatförändringar. Green Transition Bonds används för att finansiera omställning i sektorer som i nuläget är beroende av fossila bränslen. Sammanlagt uppgick institutionens totala emittering av gröna obligationer till 8,9 miljarder kronor 2021. År 2020 gav EBRD även ut hälsoobligationer i syfte att öka tillgången till hälsovård i sina verksamhetsländer.

NIB

NIB har sedan 2011 emitterat s.k. NIB Environmental Bonds (NEB:s), som består av både gröna och blåa obligationer. Totalt hade NIB vid utgången av 2021 gett ut NEB:s för 65 miljarder kronor. Majoriteten av medlen har investerats i förnybar energiproduktion (26 procent), gröna byggnader (25 procent), vattenrening (21 procent) och miljövänliga transportlösningar (16 procent). Av dessa investeringar har 41 procent genomförts i Sverige.

Under 2021 emitterade institutionen NEB:s till ett värde om ca 10 miljarder kronor, vilket var en ökning från 2020 då värdet uppgick till 7,1 miljarder kronor. NIB har även köpt gröna obligationer för att främja utvecklingen på marknaden. Vid utgången av 2021 hade NIB köpt gröna obligationer för 1,8 miljarder kronor.

AIIB

AIIB har sedan 2019 emitterat globala obligationer, vars syfte är att främja miljövänliga och hållbara infrastrukturinvesteringar i Asien. Totalt hade

AIFB t.o.m. utgången av 2021 gett ut globala obligationer för 207 miljarder kronor. Under 2021 emitterade institutionen globala obligationer till ett värde om 89 miljarder kronor, vilket var en minskning från 2020, då värdet uppgick till 92 miljarder kronor.

Skr. 2022/23:51

Regeringens prioriteringar

Regeringen välkomnar att de internationella finansiella institutionerna inom sina mandat verkar för en omställning av de globala finansiella flödena och finansmarknaderna, så att dessa bidrar till en hållbar utveckling. Institutionerna kan medverka till omställningen genom att sätta ambitiösa kriterier för, samt genom att öka tillgången till, socialt och miljömässigt hållbara investeringsalternativ.

9 Inflytande och effektiv styrning

Det högsta beslutande organet i de internationella finansiella institutioner som behandlas i denna skrivelse är guvernörsstyrelsen. För svensk del är finansministern guvernör i samtliga institutioner, med undantag för IMF, där riksbankschefen är Sveriges guvernör. Beslut i guvernörsstyrelsema, som normalt sammanträder en gång per år, rör övergripande frågor. Guvernörsstyrelserna har delegerat beslutsfattandet som rör institutionernas löpande verksamhet och interna styrning till exekutiv- eller direktörsstyrelser, som sammanträder flera gånger under året. Utifrån beslut av styrelserna leds arbetet vid institutionerna av en verkställande direktör eller president. Institutionernas respektive verksamhet bedrivs ofta i samarbete med andra institutioner. Styrningsstrukturen bidrar till en effektiv förvaltning, med målet att leverera en verksamhet av god kvalitet. Effektiv finansförvaltning är ett av riksdagens mål för finansmarknadsområdet (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118).

Nedan redogörs för utvecklingen i institutionerna gällande inflytande och effektiv förvaltning under 2021 och 2022.

IMF

Medlemsländernas ägande och inflytande i IMF styrs av deras s.k. kvotandelar. Fördelningen av nya kvotandelar baseras på en formel som bl.a. utgår från länders ekonomiska storlek. IMF ser regelbundet över sina kvotresurser och medlemsländernas inflytande i institutionen. För närvarende pågår den 16:e kvotöversynen, som ska vara avslutad senast den 15 december 2023.

Världsbanksgruppen

År 2015 antogs en formel som ska ligga till grund för fördelningen av röst- och kapitalandelar i IBRD. Formeln innebär att andelarna fördelas utifrån ländernas andel i världsekonomin och deras inbetalade bistånd till IDA, samtidigt som de minsta och fattigaste medlemsländernas röststyrka värnas. En översyn av röst- och kapitalandelarna i IBRD och IFC görs vart femte år. Den senaste översynen slutfördes under 2021. Översynen resulterade inte i någon justering av röst- eller kapitalandelarna. Nästa översyn planeras att genomföras 2025.

En reformering av IDA:s röstsysteem beslutades 2021. Syftet med att reformera det föregående systemet, som inrättades 1971, var att skapa ökade incitament för givarländer att bidra och stärka mottagarländernas röststyrka. Det nya röstsysteem innebär att mottagarländerna får mer inflytande i styrelsen, och att givarländernas inflytande i högre grad motsvarar de finansiella bidragen till IDA.

EIB

Det finns inga regler för hur ägarandelar i EIB ska fördelas, men huvudprincipen har varit att medlemsländernas relativa ekonomiska storlek när de gick med i EU, och därmed också i EIB, har legat till grund för deras ägarandel. Länder som haft en högre tillväxttakt har därmed blivit underrepresenterade i förhållande till sin nuvarande BNP-andel. Detta justerades i viss mån i samband med kapitalhöjningen 2019, som skedde med anledning av att Storbritannien lämnade EU, då Polen och Rumänien ökade sina ägarandelar. EIB har inte genomfört någon kapitalhöjning eller reform av ägarandelarna under redovisningsperioden.

EIB har genomfört ett antal reformer för att effektivisera förvaltningen i institutionen. EIB har fortsatt att arbeta med efterlevnaden av standarder och riktlinjer för bankverksamhet i EU, och för att stärka den finansiella tillsynen, genom en ökning av resurserna till revisionskommittén. EIB uppdaterade också sin transparenspolicy i slutet av 2021. Revideringarna innebär bl.a. att institutionen ska publicera information om vissa delprojekt som finansieras genom finansiella mellanhänder.

EBRD

Medlemsländernas ägarandel i EBRD styrs av medlemsländernas andel av det inbetalda kapitalet.

EBRD antog 2019 tre uppdaterade policyer för god förvaltning för att stärka styrningen inom institutionen: en miljömässig och social policy för institutionens aktiviteter, en policy om tillgång till information som bidrar med transparens kring dess aktiviteter och en policy för ansvarsutkrävande i samband med projekt. Under 2020 antog EBRD ett ramverk om skydd för visselblåsare.

I NIB har de åtta medlemsländerna en lika stor röstandel. Sverige är NIB:s största ägare och svarar för ca 34,6 procent av institutionens grundkapital.

Under 2020 genomfördes stadgeändringar i NIB för att säkerställa att institutionen med befintligt ägarkapital och resurser kan fortsätta att möta behoven av investeringar för att främja klimat och produktivitet i enlighet med dess mandat (prop. 2019/20:1 utg.omr. 2, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59).

Översyner av NIB:s företagsstrategi och dess hållbarhetspolicy slutfördes 2021. I samband med detta antog institutionen också ett ramverk för ansvarsfulla investeringar.

AIIB

Enligt AIIB:s stadga ska de asiatiska medlemsländerna inneha minst 75 procent av rösterna i institutionen. Kina innehar drygt 26 procent och de två europeiska valkretsarna ca 23 procent av rösterna. AIIB:s styrning utmärks av att betydande beslutanderätt har delegerats till presidenten. Presidenten beslutar i de flesta fall om projekt på grundval av övergripande sektorsstrategier som direktörsstyrelsen har godkänt. År 2018 upprättades ett särskilt ramverk, som bl.a. reglerar ansvarsutkrävande av presidenten. Det reglerar även direktörsstyrelsens roll i AIIB, t.ex. när det gäller att besluta om policyer och strategier samt styrelsens ansvar för besluten inför guvernörsstyrelsen. Ramverket reglerar också processen för godkännande av projekt och principer för delegering av beslut till presidenten, samt hur presidenten hålls ansvarig för sitt arbete. Granskning av presidenten sker årligen av en extern konsult. År 2021 genomfördes en granskning av presidenten och direktörsstyrelsens arbete med inriktning på verksamhetens resultat under pandemin. Presidenten och direktörsstyrelsen bedömdes ha bedrivit verksamheten på ett effektivt och ansvarsfullt sätt.

Regeringens prioriteringar

Regeringen anser att det är angeläget att förhandlingar om medlemslänternas röststyrka, och därmed även deras inflytande, sker inom ramen för de internationella finansiella institutionernas organ, så att alla medlemsländer ges möjlighet till insyn och inflytande. Regeringen anser vidare att det bör finnas en koppling mellan medlemslänternas finansiella bidrag till institutionerna och deras inflytande. Regeringen stödjer processer för att långsiktigt stärka låg- och medelinkomstländernas inflytande som en följd av deras ökade andel i världsekonomin.

Regeringen anser att det är viktigt med en effektiv styrning av institutionerna, som resulterar i tydliga prioriteringar där verksamheten inriktas på de områden där nyttan är som störst och i de sektorer där respektive institution har ett tydligt mervärde. På så sätt kan verksamheterna bedrivas på ett effektivt sätt. Regeringen verkar generellt för kostnadseffektivitet

10 Viktiga framtida frågor i institutionerna

IMF

IMF kommer även framöver att arbeta för att främja finansiell stabilitet och ekonomisk tillväxt, genom framför allt övervakning, utlåning och kapacitetsutveckling. Den höga inflationen, och de ökade livsmedels- och energipriserna, innebär ökade risker för den globala finansiella stabiliteten. Institutionen kommer således att ha en fortsatt viktig roll på detta område. Detta väntas resultera i en fortsatt hög efterfrågan på finansiering från IMF.

IMF kommer att arbeta med genomförandet av sina nya strategier för klimat- och jämställdhetsintegrering (se avsnitt 6 och 7), arbetet i konfliktdrabbade länder och för digitala valutor. Strategin för IMF:s arbete i sviktande stater och konfliktdrabbade länder syftar till att stärka institutionens kapacitet att verka i dessa länder. Strategin för digitala valutor syftar bl.a. till att utöka kapacitetsutvecklingen för att minska digitala klyftor mellan länder, att inkludera hänsyn till digitala valutor i den finansiella övervakningen och att fortsätta samarbetet med bl.a. Världsbanksgruppen och Banken för internationell betalningsutjämning.

Den 16:e kvotöversynen ska vara avslutad senast den 15 december 2023 och kommer därmed att vara en prioriterad fråga för IMF under 2023.

IMF kommer under 2023 även att se över sin policy för hur institutionen arbetar med frågor relaterade till internationell handel.

Världsbanksgruppen

Växande socioekonomiska effekter, bl.a. till följd av spridningen av covid-19, drabbar i större utsträckning fattiga och utsatta människor. De ekonomiska effekterna av Rysslands invasion av Ukraina har lett till en ökande livsmedels- och energikris, som i kombination med stigande inflation riskerar att drabba de mest sårbara länderna oproportionerligt hårt. Världsbanksgruppen har tillhandahållit en omfattande utlåning till följd av bl.a. pandemin. En fortsatt hög efterfrågan på finansiering från gruppen kan väntas under de kommande åren. En viktig fråga är därför om Världsbanksgruppen har tillräckligt med kapital för att möta verksamhetsländernas behov. Mot denna bakgrund har gruppen fått i uppdrag att se över hur institutionerna kan optimera användningen av sina resurser och bidra till att öka mobiliseringen av privat kapital.

Världsbanksgruppens roll i Ukraina kommer fortsatt att vara i fokus, både under pågående krig och under den kommande återuppbyggnadsprocessen.

Agenda 2030 kommer fortsatt att vara en integrerad del av verksamheten, liksom stöd till verksamhetsländernas genomförande av Parisavta-

let. Samtidigt har diskussioner inletts om behovet av reformering för att säkerställa att Världsbanksgruppen står väl rustad inför de komplexa globala utmaningar som världen står inför, t.ex. klimaförändringar och framtida pandemier.

EIB

EIB har fortsatt en viktig roll i att främja ekonomisk tillväxt i det osäkra ekonomiska läget. De kommande åren kommer verksamheten, till följd av behovet av grön omställning, att inriktas på bl.a. miljö- och klimatområdet. EIB har åtagit sig att vara EU:s klimatbank, vilket bl.a. innebär att hälften av institutionens investeringar ska vara direkt klimat- eller miljörelaterade 2025, och att samtliga lån ska vara förenliga med Parisavtalet. EIB kommer även arbeta med att vidareutveckla den nyetablerade filialen för institutionens verksamhet utanför EU, EIB Global, som även omfattar verksamhet i Ukraina. EIB:s nuvarande chef Werner Hoyers förordnande löper ut den 31 december 2023. Ett arbete kommer därför att inledas för att hitta en efterträdare.

EBRD

EBRD:s verksamhet kommer att ha ett tydligt fokus på stöd till Ukraina och närliggande drabbade ekonomier under kommande år, och på återuppbyggnaden av landet. Eftersom investeringar i Ukraina bedöms medföra betydande förluster kommer en viktig fråga för institutionen att vara hur ytterligare medel kan göras tillgängliga. Samtidigt kommer en strategisk fråga framöver vara en eventuell utvidgning av institutionens verksamhetsområde till Irak och Afrika (området söder om Sahara).

EBRD väntas även fortsättningsvis inrikta verksamheten på den gröna omställningen och medlemsländernas ökade behov av att trygga energiförsörjningen. Stöd för att främja lika möjligheter och jämställdhet, samt för den digitala omställningen i EBRD:s verksamhetsländer, kommer även fortsättningsvis att vara prioriterat. Institutionen kommer även framöver att arbeta för att öka deltagandet från den privata sektorn i syfte att främja en hållbar ekonomisk utveckling och grön omställning.

NIB

NIB kommer att fortsätta främja ekonomisk tillväxt och integration i den nordisk-baltiska regionen. Fokus kommer att vara på att vara på att stödja den gröna omställningen, inte minst med ökad finansiering av gröna projekt inom sektorer som bedöms ha svårast att ställa om, t.ex. gruvindustrin. En annan viktig fråga är hur NIB kan använda sitt kapital på ett mer effektivt sätt, inte minst hur samarbetet med andra internationella finansiella institutioner kan utvecklas.

AIIB

Under förutsättning att AIIB snabbt ökar sin utlåning, och i större utsträckning genomför egna och mer komplexa projekt som inte samfinansieras med andra institutioner, är det viktigt att bevaka att det finns tillräckligt med personalresurser för att genomföra, följa upp och dra lärdom av verksamheten. Institutionen avser att utveckla en handlingsplan för jämställdhet under 2023. Det arbetet kommer att behöva följas och utvärderas av direktörsstyrelsen.

Regeringens prioriteringar

Mot bakgrund av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19 och kriget i Ukraina är det fortsatt mycket viktigt att de internationella finansiella institutionerna kan bidra till finansiell stabilitet och en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling, genom att stötta sina medlemsländer. Regeringen anser att institutioner med verksamhet i Ukraina har en fortsatt viktig roll i det internationella stödet till landet genom sin finansiering, tekniska stöd och samordning.

Regeringen anser att det är viktigt att institutionerna, inom sina respektive mandat, även behåller fokus på långsiktiga utmaningar som genomförandet av Agenda 2030 och Parisavtalet. Det är angeläget att institutionerna fokuserar på de områden där de har expertis och ett tydligt mervärde att erbjuda, samt att de, när det bedöms lämpligt, samarbetar och koordinerar sina insatser med övriga berörda aktörer.

Beskrivning av de internationella finansiella institutioner som behandlas i skrivelsen¹

Skr. 2022/23:51
Bilaga

Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB)²

1. Grundläggande information

Mandat

AIIB grundades den 16 januari 2016. Institutionen ska främja hållbar ekonomisk utveckling, skapa välbefinnande och förbättra infrastrukturanslutningar i Asien, samt bidra till regionalt samarbete och partnerskap för att möta utvecklingsutmaningar.

Verksamhet

AIIB:s verksamhet ska fokusera på infrastrukturinvesteringar i Asien. Stöd i form av lån, aktieinvesteringar och garantier ges till offentliga och privata projekt. Stöden ska ta social och miljömässig hänsyn. AIIB samfinansierar i stor utsträckning projekt med andra internationella finansiella institutioner. I takt med att AIIB:s lånevolym växer ökar också andelen egna investeringar, medan projekt som samfinansieras med andra institutioner minskar i antal.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernörsstyrelsen, som sammanträder en gång per år och vid behov. Sverige representeras av finansminister Elisabeth Svantesson.
- Organ för beslut: Direktörsstyrelsen. Sverige representeras 2022–2024 av Stefan Denzler från Schweiz.
- Chef: Jin Liqun från Kina, som är förordnad t.o.m. 2026.

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: 105 (fullvärdiga och i ratificeringsprocesser), varav 51 regionala, vid utgången av 2021
- Huvudkontor: Peking, Kina
- Antal anställda: 359 personer vid utgången av 2021.

¹ Uppgifterna i bilagan är framför allt hämtade från respektive institutions senaste årsredovisning eller direkt från institutionen. Valutakurserna är hämtade från Riksbanken den 30 december 2022: 1 euro = 11,1283 kronor och 1 US-dollar = 10,4371 kronor, och den 3 januari 2023: 1 SDR (IMF:s särskilda dragningsrätter) = 14,0145 kronor.

Valutakursförändringar har skett under redovisningsperioden.

² AIIB har sitt räkenskapsår 1 januari–31 december.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

Sedan 2018 har AIIB en policy för offentlig information, med målet att ge allmänheten största möjliga tillgång till information och dokumentation. Det finns vissa undantag i policyn. Till exempel lämnas inte information ut som skulle kunna äventyra AIIB:s kreditvärdighet eller en individs säkerhet.

Könsfördelning i institutionen

- Andel anställda kvinnor: 39 procent vid utgången av 2021
- Andel kvinnor i chefsposition: 19 procent vid utgången av 2021.

Löne- och ersättningsfrågor

AIIB:s policy för kompensation och ersättningar antogs i september 2018 och anger ersättningsnivåer i linje med övriga internationella finansiella institutioner. Löneutrymmet bestäms med utvalda internationella finansiella institutioner och den finansiella sektorn som referenspunkter. AIIB:s kompensationsnivå är dock generellt lägre än i den finansiella sektorn. Lönesättningen ska vidare vara prestationsbaserad.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

Lån kan ges till AIIB:s medlemmar, men endast 15 procent av institutionens utlåning kan lämnas till medlemsländer utanför Asien. AIIB finansierar både offentliga och privata projekt för utveckling av infrastruktur och andra produktiva sektorer. Offentliga projekt har en genomsnittlig löptid på 20 år, och kan som längst pågå under 35 år. Räntan sätts utifrån referensräntan Secured Overnight Financing Rate (SOFR) och andra komponenter som löptid och risk. Löptider och räntenivåer för privata projekt är marknadsbaserade och bestäms för varje enskilt projekt.

Resultatramverk

I organisationsstrategin, som godkändes 2020, ingår ett resultatramverk.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

1 044 miljarder kronor, varav 202,5 miljarder kronor är inbetalt kapital.

Insatser som utbetalades 2020 och 2021 samt utestående insatser

- Utbetalade lån, varav inga var biståndsfinansierade, uppgick 2020 till 64,7 miljarder kronor och 2021 till 48 miljarder kronor
- Utestående lån: 127 miljarder kronor.

Annan finansiell information

- Andel oreglerade fordringar: 0
- Kreditbetyg³: AAA, a aa (standard lone-betyg⁴).

5. Sveriges roll i institutionen**Svensk ägar- och röstandel**

- Inbetalt kapital: 1,3 miljarder kronor
- Garantikapital: 5,3 miljarder kronor
- Svensk röst- och ägarandel: Röstandelen uppgår till 0,74 och ägarandelen till 0,65 procent.

Svenskt bidrag till institutionen 2020 och 2021

Under perioden har Sverige inte bidragit med ytterligare medel till AIIB.

Sveriges valkrets

Sverige ingår i valkretsen Wider Europe Constituency, tillsammans med Danmark, Island, Norge, Polen, Rumänien, Schweiz, Storbritannien och Ungern.

Svenskar i institutionen

4 personer, varav 1 i ledande ställning.

Sveriges andel av institutionens upphandling

0

³ Senast publicerat kreditbetyg av Standard & Poor.

⁴ Kreditbetyg för institutionen exklusive ägarnas garantikapital.

Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD)⁵

1. Grundläggande information

Mandat

EBRD grundades 1991. Institutionens uppdrag är att främja övergången till välfungerande marknadsekonomier, som karakteriseras av konkurrens, inkludering, integration, respekt för miljö och klimat, goda styrningsprinciper samt motståndskraft, i länder som åtagit sig att tillämpa principer om demokrati, pluralism och marknadsekonomi.

Verksamhet

EBRD finansierar projekt i den privata och offentliga sektorn i verksamhetsregionen, som för närvarande omfattar 29 länder i de tidigare planekonomierna i Central- och Östeuropa, inklusive de självständiga länderna i f.d. Sovjetunionen, samt Mongoliet och Turkiet. Verksamhetsområdet utvidgades fr.o.m. 2012 ytterligare till att även omfatta länder i södra och östra medelhavsområdet. För närvarande bedrivs verksamhet i Egypten, Jordanien, Libanon, Marocko, Palestina och Tunisien samt under ett tidsbegränsat mandat i Grekland fram t.o.m. 2025.

EBRD ska stödja en miljömässigt hållbar utveckling och har en särskild inriktning på den privata sektorn. Finansiering sker företrädesvis genom lån. Institutionen kan även göra aktieinvesteringar och utfärda garantier samt ge stöd genom tekniskt bistånd.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernörsstyrelsen, som sammanträder en gång per år. Sverige representeras av finansminister Elisabeth Svantesson.
- Organ för beslut: Direktörsstyrelsen. Sverige representeras för närvarande av Eva Cassel.
- Chef: Odile Renaud-Basso från Frankrike, som är förordnad t.o.m. 2024.

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: 71 länder, varav 38 verksamhetsländer, samt Europeiska kommissionen och EIB
- Huvudkontor: London, Storbritannien
- Antal anställda: ca 4 000 personer.

⁵ EBRD har sitt räkenskapsår 1 januari–31 december. Siffror för 2022 redovisas inte om det inte särskilt anges.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

EBRD har principer för öppenhet, med målet att ge allmänheten största möjliga tillgång till information och dokumentation. Samtidigt finns regler som skyddar exempelvis låntagare.

Könsfördelning i institutionen

- Andelen anställda kvinnor: 49 procent
- Andelen kvinnor i chefsposition: 40 procent.

Löne- och ersättningsfrågor

Ramverket för löner och förmåner i EBRD syftar till att motivera anställda och belöna prestationer utöver det vanliga, samt att kunna attrahera och behålla personal. Den totala årliga avsättningen för löneökningar baseras främst på löneutvecklingen i jämförbara sektorer (i synnerhet utvecklingen i den finansiella sektorn i London) och i andra internationella finansiella institutioner. Den individuella löneökningen fördelas främst utifrån prestation och lönenivå i förhållande till referensmarknaderna. Bonus kan utbetalas under förutsättning att EBRD har uppnått vissa mål, och fördelas individuellt baserat på prestation.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

EBRD arbetar i sin verksamhet främst med tre finansiella instrument: lån, garantier och ägarkapital. Gemensamt för dessa är att affärsmässiga räntor och avgifter tas ut. Lån är det viktigaste instrumentet. Lånen kan både ha rörlig och fast ränta och ställs ut i någon av de stora internationella valutorna eller i lokal valuta. Löptiden på lånen är oftast 1–15 år. EBRD förvaltar också biståndsfonder, främst för de fattigare verksamhetsländerna och för miljöåtgärder.

Resultatramverk

EBRD följer upp resultat på flera olika sätt. Övergripande mål för institutionens verksamhet fastställs i det femåriga strategiska kapitalramverket. Mer detaljerade årliga mål finns i den årliga affärsplanen, som följs upp kvartals- och årsvis. Målen är både kvalitativa och kvantitativa. EBRD har också resultatramverk i landstrategierna och för enskilda projekt. Det finns vidare en intern, oberoende utvärderingsfunktion. I samband med utvärderingar granskas hur finansiellt framgångsrika projekten har varit och vilken effekt de har haft på övergången till marknadsekonomi, dvs. i vilken utsträckning de har främjat reformer, övergången till en öppen marknadsekonomi och utvecklingen av den privata sektorn. Därutöver finns en omfattande finansiell resultatanalys som innefattar löpande värdering av avkastning, värde och risk i enskilda projekt.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

331 miljarder kronor, varav 69 miljarder kronor i inbetalt kapital.

Insatser som utbetalades 2020 och 2021 samt utestående insatser

Utbetalda lån, investeringar i eget kapital och garantiåtaganden:

- 2020: Insatser för totalt 84,6 miljarder kronor och givarfinansierade biståndsinsatser för 2,3 miljarder kronor
- 2021: Insatser för totalt 81 miljarder kronor och givarfinansierade biståndsinsatser för 2 miljarder kronor.

Utestående lån, investeringar i eget kapital och garantiåtaganden:

- 382 miljarder kronor.

Annan finansiell information

- Andel oreglerade fordringar: 4,9 procent
- Kreditbetyg: AAA, aa (stand alone-betyg).

5. Sveriges roll i institutionen

Svensk ägar- och röstandel

- Inbetalt kapital: 1,6 miljarder kronor
- Garantikapital: 6 miljarder kronor
- Svensk röst- och ägarandel: Både röst- och ägarandelen uppgår till 2,3 procent.

Svenskt bidrag till institutionen 2020 och 2021

Svenskt bidrag till multi-bi-insatser⁶:

- 2020: 135,14 miljoner kronor
- 2021: 66,94 miljoner kronor.

Sveriges valkrets

Estland, Island och Sverige.

Svenskar i institutionen

15 personer, varav 2 i ledande positioner.

Sveriges andel av institutionens upphandling

- 2020: 0,01 procent av värdet på upphandlade varor och tjänster
- 2021: 0 procent av värdet på upphandlade varor och tjänster.

⁶ Dessa uppgifter är hämtade från OpenAid.se (den 5 januari 2021) och uttrycks i löpande priser, dvs. faktiskt utbetalt belopp i kronor.

1. Grundläggande information

Mandat

EIB grundades 1958 och ägs av EU:s medlemsstater. EIB:s uppdrag är att bidra till att utveckla EU:s inre marknad genom att bevilja lån och garantier till investeringsprojekt.

Verksamhet

EIB finansierar projekt inom både den privata och den offentliga sektorn. Ungefär 90 procent av utlåningen sker inom EU. Finansiering sker främst inom sektorerna innovation och kompetensutveckling, infrastruktur, klimat och miljö samt genom lån till små och medelstora företag via lokala och regionala banker. Vidare underlättar EIB för medlemsstater att ta del av EU:s strukturfondsmedel.

EIB bidrar även med teknisk expertis kring utformning och genomförande av projekt. Institutionen ger dock inte generell budgetstöd.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernörsstyrelsen, som normalt sammanträder en gång per år. Sverige representeras av finansminister Elisabeth Svantesson.
- Organ för beslut: Direktörsstyrelsen. Sverige representeras för närvarande av Anna Björnermark.
- Chef: Werner Hoyer från Tyskland, som är förordnad t.o.m. 2023.

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: 27 länder (EU:s medlemsstater)
- Huvudkontor: Luxemburg, Luxemburg
- Antal anställda: 3 816 personer.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

Enligt EIB:s öppenhetspolicy ska institutionen styras av öppenhet och största möjliga insyn. Utgångspunkten är att all information om verksamheten ska offentliggöras, såvida det inte finns starka skäl att inte göra det. EIB har även en policy som reglerar hur klagomål mot EIB-gruppen om påstådda administrativa missförhållanden kan framföras.

Könsfördelning i institutionen

- Andel anställda kvinnor: 51,3 procent
- Andel kvinnor i chefsposition: 33 procent.

⁷ EIB har sitt räkenskapsår 1 januari–31 december. Uppgifter för 2022 redovisas inte om det inte särskilt anges.

Löne- och ersättningsfrågor

EIB:s målsättning är att ersättning som utgår till personalen ska vara på en nivå som innebär att institutionen kan konkurrera om personal på relevanta jämförelsemarknader. Ersättningsystemet ska främja extraordinära prestationer och möjliggöra för EIB att rekrytera kompetent personal, samtidigt som det ska spegla institutionens dubbla roll som bank och policy-institution.

EIB har för närvarande två parallella lönesystem. För de som omfattas av det gamla lönesystemet, som gäller för personer som har anställts före juli 2013, är löneökningen delvis baserad på inflationsnivån i Luxemburg och delvis på prestation. Enligt det nya systemet, som gäller för personer som har anställts från juli 2013 och framåt, är löneökningen endast prestationsbaserad. Ersättningen till EIB:s ledningsgrupp är densamma som för anställda på motsvarande positioner inom Europeiska kommissionen. EIB har även ett bonussystem där potten baseras på institutionens operativa och finansiella resultat. Varje anställds bonus sätts individuellt, baserat på dennes prestationer. EIB:s högsta ledning och styrelse omfattas inte av bonus-systemet, och får således inte någon rörlig ersättning.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

Merparten av EIB:s lån är antingen direkta lån eller garantier till enskilda investeringsprojekt eller lån via andra finansiella institutioner, såsom lokala banker, för vidare utlåning till små och medelstora företag. Räntan sätts individuellt och baseras i huvudsak på EIB:s upplåningskostnad, den administrativa kostnaden och ett risktillägg. Även löptiden bestäms individuellt och anpassas till investeringens livslängd. Förutom lån och garantier tillhandahåller EIB även mikrokrediter och investerar i aktiefonder. Institutionen förvaltar vidare en del fonder som bl.a. finansieras av bidrag från EU-länderna.

Resultatramverk

EIB använder sig av ett ramverk för att bedöma projektets mervärde som består av tre pelare: vilka av EU:s politiska mål projektet bidrar till att uppnå, projektets kvalitet och förutsättningar att bidra till de politiska målen samt vilket tekniskt och finansiellt mervärde som EIB:s medverkan har.

Samtliga projekt granskas enligt ramverket innan de godkänns. Därefter sker uppföljningen av projekt löpande så länge medel betalas ut till dem.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

2 769 miljarder kronor, varav 8,9 procent i inbetalt kapital.

Insatser som utbetalades 2020 och 2021 samt utestående insatser

Utbetalda lån, investeringar i eget kapital samt garantiåtaganden:

- 2020: Insatser för totalt 648 miljarder kronor
- 2021: Insatser för totalt 460 miljarder kronor.

Skr. 2022/23:51
Bilaga

Utestående utlåning, investeringar i eget kapital och garantiåtaganden: 6 191 miljarder kronor.

Annan finansiell information

- Andel oreglerade fordringar: 0,3 procent
- Kreditbetyg: AAA, aaa (standarda lone-betyg).

5. Sveriges roll i institutionen

Svensk ägar- och röstandel

- Inbetalt kapital: 8,5 miljarder kronor
- Garantikapital: 87 miljarder kronor
- Svensk röst- och ägarandel: Både röst- och ägarandelen uppgår till 3,45 procent.

Svenskt bidrag till institutionen 2021

Svenskt bidrag till multi-bi-insatser⁸ (finansieras från biståndsramen):

- 2021: 68 miljoner kronor.

Sveriges valkrets

Estland, Finland, Lettland, Litauen, Sverige och Österrike. Valkretsen har en gemensam representant i EIB:s högsta operativa ledning, som består av åtta vicepresidenter och av presidenten. För närvarande representeras valkretsen av Thomas Östros från Sverige.

Svenskar i institutionen

38 personer, varav 10 i ledande ställning.

Sveriges andel av institutionens upphandling

2020 och 2021: 0,002 procent av värdet på upphandlade varor och tjänster⁹.

⁸ Multi-bi-insatser är bilateralt bistånd som kanaliseras via multilaterala organisationer öronmärkt för ett specifikt syfte. Sådana insatser kan innefatta olika typer av stöd, t.ex. stora tematiska bidrag på global nivå, finansiering av regionala program och tematiska områden samt insatser i olika länder. Dessa uppgifter är inhämtade från OpenAid.se (den 4 januari 2023) och uttrycks i löpande priser, dvs. faktiskt utbetalda belopp i kronor.

⁹ EIB redogör endast för upphandlade varor och tjänster till den egna organisationen inte för projekt som finansieras av EIB.

Internationella valutafonden (IMF)¹⁰

1. Grundläggande information

Mandat

IMF grundades 1944 och ska främja handel, sysselsättning och tillväxt, genom att verka för internationellt monetärt samarbete samt makroekonomisk och finansiell stabilitet.

Verksamhet

IMF övervakar och analyserar den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen samt enskilda länders ekonomi, tillhandahåller finansiellt stöd till medlemsländer med betalningsbalansproblem samt bistår medlemsländer med teknisk expertis för att bygga upp och förstärka deras administrativa och institutionella kapacitet.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernorsstyrelsen, som sammanträder en gång per år. Sverige representeras av riksbankschef Erik Thedéen.
- Organ för beslut: Exekutivstyrelsen. Sverige ingår i den nordisk-baltiska valkretsen, som för närvarande representeras av Vitas Vasiliauskas från Litauen.
- Chef: Kristalina Georgieva från Bulgarien, som är förordnad t.o.m. 2024.
- Övrigt: Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC) är IMF:s högsta rådgivande organ. Kommittén träffas två gånger per år i samband IMF:s vår- och årsmöten.

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: 190 länder
- Huvudkontor: Washington DC, USA
- Antal anställda: ca 2 900 personer.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

Dokument ska publiceras, om det inte finns starka och konkreta skäl för motsatsen, t.ex. att dokumentet innehåller potentiellt marknadspåverkande uppgifter. Medlemsländer måste aktivt invända mot en publicering av ett dokument som berör dem för att förhindra den.

Könsfördelning i institutionen

- Andel anställda kvinnor: 48 procent

¹⁰ IMF skiljer sig i flera avseenden från andra internationella finansiella institutioner. Fonden har exempelvis inte något eget inbetalt kapital, utan utlåning sker genom kvotssystemet samt bi- och multilaterala låneavtal.

Löne- och ersättningsfrågor

Lönen har en strukturell och en prestationsbaserad del. Den strukturella delen bestäms efter en sammanvägning av löner i jämförbara sektorer inom både den privata och den offentliga sektorn. Den prestationsbaserade delen baseras på den negativa löneglidningen, dvs. det utrymme som uppstår när senior personal med högre lön slutar och personal med lägre lön börjar. IMF:s exekutivstyrelse beslutade i december 2019 om ett nytt löne- och ersättningsystem. Det nya systemet ska exempelvis ge större möjligheter för män och kvinnor att arbeta inom institutionen på lika villkor, bl.a. ha en ny ersättning för barnomsorg införts.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

IMF:s låneramverk är uppdelat i icke-biståndssubventionerad utlåning och biståndssubventionerad utlåning, som finansieras genom en separat finansieringsmodell. IMF:s verksamhet finansieras främst genom medlemsländernas kvotbetalningar och genom lån från dessa länder. Avkastning på guldreserver och ackumulerade vinster från låneräntor och avgifter bidrar med ytterligare medel.

Icke-biståndssubventionerad utlåning

Stand-By Arrangement (SBA): Standardprogram för länder som har korttill medelsiktiga betalningsproblem. SBA innebär att det krävs begränsade reformer av låntagarlandet, som fokuseras på att betalningsproblemen uppkläras inom en rimlig tidsperiod. Lånetak: 145 procent (tillfälligt höjt 2021 till 245 procent på grund av spridningen av covid-19) av landets kvotresurser per år och 435 procent för hela lånet. Löptid och ränta¹¹: 3,25–5 år med normalränta.

Extended Fund Facility (EFF): Stödprogram för länder vars utdragna betalningsproblem kräver långtgående strukturella reformer. De krav som ställs på låntagarländerna är att de ska inrätta ett upp till fyraårigt program med strukturella förändringar och tillhandahålla detaljerade policyuppdateringar under de 12 första månaderna. Lånetak: 145 procent (tillfälligt höjt 2021 till 245 procent på grund av spridningen av covid-19) av landets kvotresurser per år och 435 procent för hela lånet. Löptid och ränta: 4,5–10 år med normalränta.

Flexible Credit Line (FCL): Program som kan liknas vid ett lånelöfte från IMF som kan användas av kvalificerade länder vid behov. Programmet ska verka förebyggande, genom att skapa marknadsförtroende. För att ett land ska vara kvalificerat för lånet måste det bl.a. ha en mycket god historik av sund ekonomisk politik. Lånetak: Inget. Löptid och ränta: 3,25–5 år med normalränta.

¹¹ Lånens löptid är den period under vilken lånen måste återbetalas. Med normal ränta avses IMF:s s.k. SDR-ränta med olika tillägg.

Precautionary and Liquidity Line (PLL): Program liknande FCL, men för länder som inte når upp till FCL:s kriterier. Kraven på ekonomiska reformer för PLL är t.ex. ett stabilt och strukturellt finansramverk och goda statsfinanser. Lånetak: 125–500 procent av landets kvotresurser, beroende på bl.a. löptid. Löptid och ränta: 1–2 år med normal ränta.

Short-term Liquidity Line (SLL): Ett låneverktyg som liknar FCL, som beslutades i april 2020 med anledning av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19. SLL har samma kvalifikationskrav som FCL, men är inriktat på betalningsbalansproblem som härrör från volatilitet på internationella finansmarknader. Lånetak: 145 procent av landets kvotresurser. Löptid och ränta: 1 år med normalränta.

Rapid Financing Instrument (RFI): Finansieringsprogram för länder med brådskande, men mindre omfattande behov (t.ex. på grund av en konflikt, naturkatastrof eller pandemi), och där ett fullskaligt program inte är nödvändigt. Programmet innehåller inga krav på reformer, men landet måste samarbeta med IMF för att lösa betalningssvårigheterna. Lånetak: 50 procent av landets kvotresurser per år (80 procent vid stora naturkatastrofer) och 150¹² procent (133 procent vid stora naturkatastrofer) för hela lånet. Löptid och ränta: 3,25–5 år med normalränta.

Biståndssubventionerad utlåning

Extended Credit Facility (ECF): Finansieringsprogram för låginkomstländer med mer utdragna betalningsproblem. Krav uppställs på låntagarländerna att genomföra mer omfattande reformer i linje med respektive lands fattigdomsbekämpning. Lånetak: 145 procent av landets kvotresurser per år och 435 procent för hela lånet (taken gäller totala biståndssubventionerade lån). Löptid och ränta: 5,5–10 år med låg eller ingen ränta.

Rapid Credit Facility (RCF): Program liknande RFI, men utformat för låginkomstländer. Inom ramen för programmet ställs inga direkta krav på reformåtgärder. Den ekonomiska politiken bör dock under programmets löptid syfta till att hantera de underliggande problemen som gett upphov till betalningsproblemen och stödja landets fattigdomsbekämpning. Lånetak: Normalt 50 procent (80 procent vid stora naturkatastrofer) av landets kvotresurser per år och 100¹³ procent (183,33 procent vid stora naturkatastrofer) för hela lånet. Löptid och ränta: 5,5–10 år med låg eller ingen ränta.

Stand-by Credit Facility (SCF): Finansieringsprogram för låginkomstländer med kortsiktiga betalningsproblem. Fokuserade reformer krävs i linje med landets fattigdomsbekämpningsstrategi. Lånetak: 100 procent av landets kvotresurser per år och 300 procent för hela lånet (taken gäller totala biståndssubventionerade lån). Löptid och ränta: 3–6 år med låg eller ingen ränta.

Resilience and Sustainability Facility (RSF): Finansieringsprogram för låginkomstländer och särskilt utsatta medelinkomstländer med presumtiva betalningsbalansproblem. RSF kompletterar IMF:s övriga program genom att erbjuda långfristiga lån till länder med befintliga IMF-program för att

¹² För Food Shock Window under RFI gäller 175 procent av landets kvotresurser.

¹³ För Food Shock Window under RCF gäller 175 procent av landets kvotresurser.

bistå länderna med att hantera långsiktiga utmaningar inom klimat och pandemiberedskap. Lånetak: 150 procent av landets kvotresurser eller 1 miljard SDR (det som är lägst av dessa) Löptid och ränta: upp till 20 år, varav 10,5 års moratorium med låg ränta.

Skr. 2022/23:51
Bilaga

Resultatramverk

Inför varje IMF-program sätts ett antal landspecifika krav (i de fall sådana krävs) på hur låntagarlandets ekonomiska politik ska reformeras för att återställa makroekonomisk stabilitet. IMF genomför sedan regelbundna översyner av programmet där revideringar görs efter behov. Översynerna är även kopplade till utbetalningarna. För att IMF ska godkänna fortsatta utbetalningar måste låntagarlandet visa att målen för programmet uppfyllts.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

6 675 miljarder kronor. IMF har inget eget inbetalt kapital. I stället är grundkapitalet (kvotresurserna) en del av medlemsländernas valutareserver. Därutöver kan särskilda multilaterala låneavtal (NAB) aktiveras då efterfrågan på IMF:s resurser är extra stor. NAB omfattade 2021 5 060 miljarder kronor och gäller t.o.m. 2025. Det finns även bilaterala låneavtal som 2021 omfattade 1 934 miljarder kronor, som kan nyttjas för att tillfälligt öka IMF:s kapacitet, och som löper t.o.m. slutet av 2023. IMF:s nuvarande resurser omfattar ca 13 692 miljarder kronor (se avsnitt 5.2).

Insatser som utbetalades 2020 och 2021 samt utestående insatser

Utbetalda lån:

- 2020: Insatser för totalt 518 miljarder kronor, varav 82 procent avsåg icke-biståndssubventionerade lån
- 2021: Insatser för totalt 129 miljarder kronor, varav 68 procent avsåg icke-biståndssubventionerade lån.

Utestående utlåning: 1 519 miljarder kronor (per den 31 oktober 2022).

5. Sveriges roll i institutionen

Svensk ägar- och röstandel

- Svensk kvot: 62 miljarder kronor
- Svensk röst- och ägarandel: Ägarandelen uppgår till 0,93 procent (kvoter) och röstandelen till 0,91 procent.

Andra svenska bidrag till institutionen

- Multilateralt låneavtal (NAB): 63 miljarder kronor
- Bilaterala lån: 45 miljarder kronor till icke-biståndssubventionerad utlåning
- PRGT-åtagande: ca 16 miljarder kronor.

Skr. 2022/23:51
Bilaga

Sveriges valkrets

Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge och Sverige.

Svenskar i institutionen

13 personer, varav 8 män och 5 kvinnor.

1. Grundläggande information

Mandat

NIB grundades 1976 och har som uppdrag att främja hållbar tillväxt i medlemsländerna genom att tillhandahålla långfristig och komplementär finansiering på marknadsmässiga villkor till projekt som främjar produktivitet och miljörelaterade fördelar i medlemsländerna.

Verksamhet

För att i linje med mandatet främja produktivitet i NIB:s medlemsländer ska projekt finansierade av institutionen fokusera på teknisk utveckling och innovation, humankapital och likvärdiga ekonomiska möjligheter, infrastruktur samt marknadseffektivitet och företagsklimat. NIB lånar bl.a. ut medel till projekt som främjar utsläppsminskningar, förebyggande klimatrelaterade åtgärder, resurseffektivitet och utveckling av ren teknologi. Utlåningen riktar sig till både den privata och den offentliga sektorn. Huvuddelen av utlåningen sker i medlemsländerna, men NIB kan även låna ut medel till länder som inte är medlemmar.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernörstyrelsen, som sammanträder en gång per år. Sverige representeras av finansminister Elisabeth Svantesson.
- Organ för beslut: Direktörsstyrelsen. Sverige representeras för närvarande av Hans Lindblad.
- Chef: André Kүүsvek från Estland, som är förordnad t.o.m. 2026.

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: 8 länder, samtliga i verksamhetsregionen
- Huvudkontor: Helsingfors, Finland
- Antal anställda: 221 personer.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

NIB:s policy för öppenhet innebär att institutionen ska sträva efter att göra information om sina strategier, policyer och verksamhet tillgänglig för allmänheten, om det inte finns övertygande skäl för sekretess.

Könsfördelning i institutionen

- Andel anställda kvinnor: 40 procent
- Andel kvinnor i chefsposition: 31 procent.

¹⁴ NIB har sitt räkenskapsår 1 januari–31 december. Siffror för 2022 redovisas inte om det inte särskilt anges.

Löne- och ersättningsfrågor

Direktörsstyrelsen beslutar årligen om NIB:s totala löneökningar. Löneökningarna har två komponenter. En del av ökningen används för justering för individuell prestation, den andra avsätts för personal med specialistfunktioner för att säkerställa att deras löner är konkurrenskraftiga. NIB använder sig av externa referensgrupper vid lönejusteringar. Personalens löner jämförs med lönerna i de nordiska ländernas finansiella sektorer, förutom vad gäller den administrativa personalens löner, som jämförs med motsvarande löner i Finland. För vissa specifika befattningar görs även jämförelser med andra internationella institutioner som CEB, EBRD, EIB och OECD.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

NIB lånar ut medel till marknadsmässiga villkor. Institutionen tillhandahåller långfristig finansiering till projekt som främjar produktivitet och miljörelaterade fördelar i framförallt medlemsländerna.

Resultatramverk

NIB genomför projektutvärderingar för vissa redan genomförda projekt genom sin övervaknings- och utvärderingsfunktion för mandatuppfyllnad. Syftet med dessa är att utvärdera genomförandet och långsiktiga resultat. Utvärderingarna startar som regel tre år efter det att ett projekt inletts.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

93 miljarder kronor, varav 9,4 miljarder kronor i inbetalt kapital.

Insatser som utbetalades 2020 och 2021 samt utestående insatser

Utbetalda lån:

- 2020: Insatser för totalt 54 miljarder kronor, varav 100 procent avsåg icke-biståndssubventionerade insatser
- 2021: Insatser för totalt 27 miljarder kronor, varav 100 procent avsåg icke-biståndssubventionerade insatser.

Utestående utlåning: 248 miljarder kronor.

Annan finansiell information

- Andel oreglerade fordringar: 0,34 procent
- Kreditbetyg: AAA, aa (stand alone-betyg).

5. Sveriges roll i institutionen

Svensk ägar- och röstandel

- Inbetalt kapital: 3,3 miljarder kronor
- Garantikapital: 29 miljarder kronor
- Svensk röst- och ägarandel: Ägarandelen i NIB uppgår till 34,6 procent och röstandelen till 12,5 procent (de åtta medlemsländerna har varsin röst).

Svenskt bidrag till institutionen 2021 och 2022

Under perioden har Sverige inte bidragit med ytterligare medel till NIB.

Sveriges valkrets

Styrelsen är inte indelad i valkretsar.

Svenskar i institutionen

11 personer

Sveriges andel av institutionens upphandling

1,73 procent

Världsbanksgruppen: Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, Internationella utvecklingsfonden, Internationella finansieringsbolaget och Multilaterala investeringsgarantiorganet¹⁵

1. Grundläggande information

Mandat

Uppdraget för hela Världsbanksgruppen, som grundades 1944, är att minska fattigdom genom att stödja en inkluderande och hållbar globalisering, stärka tillväxten med hänsyn till miljön samt skapa möjligheter och hopp för individer. Uppdraget har konkretiserats i två övergripande mål: att utrota extrem fattigdom, vilket preciserats som att andelen som lever på mindre än 2,15 US-dollar per dag inte ska överstiga 3 procent 2030, och att främja delat välförhållande, vilket definieras som att arbeta för inkomstökning för de fattigaste 40 procenten av befolkningen i varje land.

Verksamhet

Världsbanksgruppen består av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD), Internationella utvecklingsfonden (IDA), Internationella finansieringsbolaget (IFC), Multilaterala investeringsorganet (MIGA) och Internationella centralorganet för bilägandet av investeringstjänster (ICSID).

IBRD:s verksamhet syftar till att minska fattigdomen i medelinkomstländer och kreditvärdiga låginkomstländer, genom att främja hållbar utveckling via lån och garantier samt tillhandahålla analys- och rådgivningstjänster. IDA:s verksamhet syftar till att minska fattigdom, genom förmånliga lån och bidrag för ekonomisk och social utveckling, ökad produktivitet samt höjd levnadsstandard i de minst utvecklade länderna. IFC:s verksamhet syftar till att främja en hållbar ekonomisk tillväxt, genom investeringar och rådgivning till främst den privata sektorn. MIGA ger garantier mot politiska risker. ICSID är ett oberoende tvistlösningsorgan.

Styrning

- Högsta beslutande organ: Guvernörstyrelsen, som sammanträder en gång per år och vid behov. Sverige representeras av finansminister Elisabeth Svantesson.
- Chef: David Malpass från USA, som är förordnad t.o.m. 2024.
- Organ för beslut: Exekutivstyrelsen. Sverige representeras för närvarande av Lene Lind från Norge.
- Övrigt: Världsbanksgruppen har ett policyskapande organ för utvecklingsfrågor tillsammans med IMF, den s.k. utvecklingskommittén. Kommittén träffas två gånger per år i samband med års- och vårmöten,

¹⁵ Världsbanksgruppen har sitt räkenskapsår 1 juli–30 juni. År 2021 avser i denna redogörelse 1 juli 2020–30 juni 2021 och 2022 avser 1 juli 2021–30 juni 2022.

och består av ministerrepresentanter från de 25 valkretsarna i Världsbanksgruppens exekutivstyrelse.

Skr. 2022/23:51
Bilaga

Medlemmar, huvudkontor och antal anställda

- Medlemmar: IBRD har 189 medlemsländer, IDA 174 medlemsländer, IFC 186 medlemsländer och MIGA 182 medlemsländer
- Huvudkontor: Washington DC, USA
- Antal anställda: 13 926 i IBRD och IDA, 4 479 i IFC och 1 77 i MIGA. Totalt 18 582 personer.

2. Institutionella frågor

Policy för öppenhet

Världsbanksgruppen arbetar enligt en öppenhetspolicy, vars syfte är att öka effektivitet, transparens och möjlighet till ansvarsutkrävande. Utgångspunkten är att all information ska lämnas ut, med undantag för särskilt känslig information, t.ex. personrelaterad eller marknadskänslig information. Så mycket dokumentation som möjligt ska vidare göras tillgänglig på Världsbanksgruppens hemsida.

Könsfördelning i institutionen

- Andel anställda kvinnor: 53,3 procent i IBRD och IDA, 55,1 procent i IFC och 55,4 procent i MIGA
- Andel kvinnor i chefsposition: 43,2 procent i IBRD och IDA, 39,8 procent i IFC och 31,3 procent i MIGA.

Löne- och ersättningsfrågor

Världsbanksgruppen genomförde 2018 en översyn av sitt kompensationsramverk för anställda på huvudkontoret i Washington D.C. De huvudsakliga förändringarna som genomfördes med anledning av översynen var en begränsning i den strukturella löneökningen och införandet av ett nytt meritbaserat element. Syftet med förändringarna var att stärka kopplingen mellan prestation och lön, att bättre locka och behålla kompetent personal samt att uppnå en hållbar budget för personalkostnader. Förändringarna innebar också en begränsning av löneökningarna.

3. Låne- och resultatramverk

Låneramverk

IBRD ger lån till den offentliga sektorn i medelinkomstländer och kreditvärdiga låginkomstländer. Lån ges antingen genom budgetstöd eller som projektstöd till specifika sektorer. I samband med budgetstöd ställs krav på både reformering av institutioner och den ekonomiska politiken. Kraven syftar t.ex. till att stärka länders finansiella styrning och utveckla sociala skyddsnet. Lån till specifika sektorer innefattar bl.a. utbildning, hälsa, infrastruktur och landsbygdsutveckling. Lån från IBRD ges i stort sett till marknadsmässiga villkor, men med lånekostnader som ligger något

under kapitalmarknadens och med löptider på upp till 30 år. Lånen finansieras huvudsakligen genom upplåning på de internationella kapitalmarknaderna, men även genom avkastningen på det ägarkapital som beta lats in av medlemsländerna, IBRD:s egna investeringar på marknaden och ränteinkomster från låneverksamheten.

IDA ger förmånliga lån, eller bistånd, till de allra fattigaste länderna. Lånen har normalt en löptid på 20–40 år. IDA fokuserar primärt på offentlig sektor och huvudsakligen på områdena hälsa, utbildning och infrastruktur. Finansieringen av IDA:s lån och bistånd sker främst genom kapitalpåfyllnader från medlemsländerna och resursöverföringar från delar av vinsterna från IBRD och IFC.

IFC tillhandahåller finansiering och teknisk assistans till den privata sektorn. Stöd ges genom ägarkapitalinvesteringar, lån (normalt med en löptid på 7–11 år) och garantier på marknadsmässiga villkor. Syftet är att erbjuda finansiering till företag i regioner som saknar tillgång till kapitalmarknaden. För att öka de finansiella resurserna tillgängliggör IFC även kapital från andra investerare. IFC:s verksamhet är vinstdrivande, men garanteras ytterst av medlemsländernas ägarkapital.

Resultatramverk

Världsbanksgruppen har utvecklat ett övergripande resultatramverk för sin verksamhet. Baserat på ramverket ska en årlig resultatrapport sammanställas. Ramverket följer framsteg på fyra nivåer: utvecklingsresultat i länderna, resultat och effekter av gruppens verksamhet, operationell effektivitet samt organisatorisk effektivitet och interna reformer.

IFC:s resultatramverk utvärderar både investeringar och teknisk assistans från institutionen i projektcykelns alla steg. IFC har också ett ramverk för att mäta utvecklingseffekt i projektutvecklingsfasen och ett övergripande resultatramverk, som med ett antal indikatorer används för att mäta verksamhetens resultat.

4. Finansiell information

Totalt ägarkapital

- IBRD: 3 206 miljarder kronor, varav 214 miljarder kronor i inbetalt kapital
- IFC: 342 miljarder kronor, varav 227 miljarder kronor i inbetalt kapital
- MIGA: 16 miljarder kronor, varav 3,8 miljarder kronor i inbetalt kapital.

Insatser som utbetalades 2021 och 2022 samt utestående insatser

IBRD

Utbetalda lån och garantiåtaganden:

- 2021: Insatser för totalt 319 miljarder kronor (inte biståndsubventionerade)

- 2022: Insatser för totalt 345 miljarder kronor (inte biståndssubventionerade). Skr. 2022/23:51
Bilaga

Utestående insatser: 2 370 miljarder kronor.

IDA

Utbetalda lån och bidrag:

- 2021: Insatser för totalt 233 miljarder kronor (biståndssubventionerade)
- 2022: Insatser för totalt 221 miljarder kronor (biståndssubventionerade).

Utestående insatser: 1 821 miljarder kronor.

IFC

Utbetalda lån, investeringar i eget kapital och investeringar i värdepapper:

- 2021: Insatser för totalt 119 miljarder kronor (inte biståndssubventionerade)
- 2022: Insatser för totalt 138 miljarder kronor (inte biståndssubventionerade).

Utestående insatser: 504 miljarder kronor.

MIGA

Garantiåtaganden:

- 2021: Garantiåtaganden för totalt 54 miljarder kronor
- 2022: Garantiåtaganden för totalt 52 miljarder kronor.

Utestående insatser: 255 miljarder kronor.

Annan finansiell information

Andel oreglerade fordringar:

- IBRD: 0,2 procent
- IDA: 0,5 procent
- IFC: 3,9 procent
- MIGA: information saknas.

Kreditbetyg:

- Kreditbetyg (IBRD): AAA, a aa (stand alone-betyg)
- Kreditbetyg (IDA): AAA, a a a (stand alone-betyg)
- Kreditbetyg (IFC): AAA, a aa (stand alone-betyg).

5. Sveriges roll i institutionen

Svensk ägar- och röstandel

Inbetalt kapital:

- IBRD: 2,05 miljarder kronor
- IFC: 2,5 miljarder kronor

- MIGA¹⁶: 200 miljoner kronor.

Garantikapital:

- IBRD: 27 miljarder kronor
- IFC: IFC har inget garantikapital
- MIGA: se inbetalt kapital.

Svensk röst- och ägarandel:

- IBRD: Ägarandelen uppgår till 0,89 procent och röstandelen till 0,87 procent
- IDA: Ägarandelen uppgår till 3,14 procent och röstandelen till 2,08 procent
- IFC: Ägarandelen uppgår till 1,08 procent och röstandelen till 1,05 procent
- MIGA: Ägarandelen uppgår till 1,04 procent och röstandelen till 0,94 procent.

Svenskt bidrag till institutionen 2021 och 2022¹⁷

Bidrag till IDA (svenskt stöd till IDA finansieras från biståndsramen):

- 2021: 3,06 miljarder kronor (enbart kärnstöd)
- 2022: 2,57¹⁸ miljarder kronor (enbart kärnstöd).

Bidrag till IBRD (svenskt stöd till IBRD finansieras från biståndsramen):

- 2021: 1,19 miljarder kronor (enbart multi-bi-insatser)
- 2022: 634 miljoner kronor (enbart multi-bi-insatser).

Bidrag till IFC (svenskt stöd till IFC finansieras från biståndsramen):

- 2021: 70 miljoner kronor (enbart multi-bi-insatser)
- 2022: 17 miljoner kronor (enbart multi-bi-insatser).

Sveriges valkrets

Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge och Sverige.

Svenskar i institutionen

68 personer i Världsbanksgruppen som helhet, varav 3 i ledande ställning

Sveriges andel av institutionens upphandling

- 2021: 0,01 procent av värdet på upphandlade varor och tjänster
- 2022: 0,03 procent

¹⁶ Avser både inbetalt kapital och garantikapital.

¹⁷ År 2021 och 2022 avser 1 januari–31 december.

¹⁸ Avtalat belopp t.o.m. den 3 november 2022.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2023

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Billström, Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Jonson, Roswall, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottner, M Persson, Wykman, Kullgren, Liljestrand, Brandberg, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari

Föredragande: statsrådet Svantesson

Regeringen beslutar skrivelse 2022/23:51 Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker 2021 och 2022